Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Juozas Meškauskas
4222 Euclid Str.
E.Chicago, Ind.

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX Birželis — June 12, 1964 Nr. 68

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NENORINT APSISPRĘSTI

VISI ŽENKLAI RODO, KAD PREZIDENTAS IR TOLIAU NORI IŠSISUKTI NUO SPRENDIMO AZIJOJE, GERAI NUJAUSDAMAS, KAD PASMARKĖJĘ KARO VEIKSMAI GALI BŪTI LABAI NEPOPULIARŪS RINKIMŲ METU. — JOHNSONO PRIEŠRINKIMINIAI RŪPESČIAI NEATBAIDO KOMUNISTŲ, KURIE TIKIŠI ŠIA PROGA PASISTUMĖTI Į PRIEKĮ.

Vytautas Meškauskas

Neseniai Dirvoje rašėmė, kad Washingtono administracija atsidūrė prieš sprendimą Azijoje. Yra dvi galimybės: arba ieškoti gražiausio būdo pasitraukimui arba pereiti ofenzyvon. Tam reikalui buvo sušauktas Dean Rusk-Robert McNamara bei jų artimiausių bendradarbių pasitarimas Havajuose. Savaime aišku, kad tai, ką jie ten nutaré, negalima skelbti. Juo labiau, kad jie tik galėjo rekomenduoti vieną ar kitą veiksmą, -- o galutinis žodis priklauso prezidentui. Viena tik aišku, prezidentas kol kas atsisako pereiti ofenzivon, bet vieton to nori sustiprinti Pietų Vietname gynimąsi, neperkeliant karo veiksmų į komunistų kongroliuojamą teritoriją. Kartu Valstybės sekretorius George Ball buvo skubiai nusiųstas į Paryžių ir Londoną prašyti tų dviejų kraštų pagalbos, ieškant diplomatinio sprendimo.

Ką po to galėjo daryti komunistai? Savaime aišku, kad jie sustiprino savo spaudimą. Associated Press pranešė iš Laoso, kad dviejų JAV laivyno naikintuvų numušimas rodo, jog karo veiksmai pasiekė aukštesnę stadiją, jie gavo "escalation", t. y. kautynėse vartojami jau komplikuotesni ir tobulesni ginklai. Išvertus tai į paprastą kalbą gausime, kad dviejų amerikiečių laivyno lėktuvų numušimas rodo, jog turime reikalo ne su gyvenimo sąlygom pasipiktinusiais kaimiečiais, kaip kad nori įrodyti Amerikos 'liberalūs' žurnalistai, bet su gerai apmokyta bei paruošta kariuomene. Pabandykim su medžioklinių šautuvu numušti sprausminį naikintuvą, skrendantį 1.000 mylių į valandą! Ir tol kol komunistai gali būti ofenzyvoje, jų fronte sunku pastebėti kokį skilimą, nesutikimą tarp Maskvos, Pekino ir Hanoi. Jiems visai nėra reikalo sutikti su tokiom paliaubų ar taikos sąlygom, kurios neduotų jiems vienokios ar kitokios naudos. Ir jei Amerika nepereina ofenzyvon, komunistų rankose palieka iniciatyva. Jie gali savo puolimą sustiprinti ar sulėtinti,

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

• **Kongresas priėmė** prezidento Johnsono siūlyta įstatymą, kuriuo 3,5 mil. dol. skiriama užsienio paramai. Įstatymas dar turės būti svarstomas Senate.

Karščiausios diskusijos vyko dėl pasiūlymo nutraukti paramą Egiptui, išskyrus paramą mokykloms ir ligoninėms. Pasiūlymas buvo atmestas.

• **Valstybės Departamento sekr. pad. Ball** turėjo pasitarimus su Graikijos ir Turkijos premjerais. Pasikalbėjimai lietė įtampą Kipro saloje. Ball turėjęs įspėti abu NATO narius, kad susilaikytų nuo veiksmų, kurie galėtų suardyti visą NATO konstrukciją. Prez. Johnsonas esąs įspėjęs, kad bus imtasi visų galimų žygių, kad sulaikius priešingas puses nuo desperatiškų žygių.

• **Lewis G. Robinson**, Clevelando miesto savivaldybės inspektorius, negras, savo laiku buvo atleistas iš pareigų už organizavimą "šaulių klubo", kad apsaugojus integracijos šalininkus nuo užpuolimų. Tokių klubų organizavimas įstatymais nėra draudžiamas, bet šio klubo tikslas — pagązdinti bendruomenę ir sulaikyti ją nuo kišimosi į integracijos procesą — yra nepateisinamas. Civil Service komisija miesto savivaldybės sprendimą, atleidžiant Robinsoną iš pareigų — patvirtino.

• **Nuotraukos**, padarytos Samos sistemos satelitais virš Sov. Sąjungos ir Raud. Kinijos esančios puikios, tačiau ne tiek tobulos, kaip fotografuotos iš U-2 lėktuvų.

Kodėl vykstame į Washingtoną?

Šio birželio 26-28 dienomis visi keliai mus veda į šios šalies sostinę — Washingtoną. Ko mes ten vykstame? Pramogauti, linksmintis, koncertų klausytis? Ne!

Su skaudančiomis širdimis, bet didelėmis viltimis mes visi vieningai turime vykti pas šios galingiausios pasaulyje šalies politikos vadovus prašyti ir maldauti užtarimo ir laisvės mūsų mažai, bet širdžiai taip brangiai Tėvų žemei — Lietuvai.

Jau 20 metų, kaip komunistinių rytų ordų pavergtoje Lietuvoje viešpatauja amžina ir tamsi vergijos naktis. Mūsų broliai ir seserys jau ir savo akis prarymojo, belaukdami laisvės aušros Lietuvai. Jie liko beteisiais svetimųjų vergais: be tikėjimo laisvės, be laisvo demokratiško žodžio ir be jokios žmogiškosios teisės. Vien tiktai svetimųjų nuožmiai žiauri priespauda ir amžina baimė beklajoja po dūsų Tėvynę šioje vergijos klaikybių ir tamsybių naktyje.

Vienintelė pavergtųjų mūsų brolių ir sesių viltis belikome tik mes — laisvojo pasaulio lietuviai. Todėl su ugningu ryžtingumu, didžioje vienybėje, nepalaužiamai ir siekime laisvės ir nepriklausomybės atstatymo mūsų Lietuvai. Mūsų kova turi būti neatlaidi ir kieta. Greičiau uolos pavirs vandenimis ir plienas sutirps į vašką, negu mes išsižadėsime šios šventos kovos! Greičiau saulė pradės tekėti vakaruose, negu mes, laisvojo pasaulio lietuviai, pripažinsime rusiškųjų bolševikų užmestus vergijos pančius Lietuvai, kaip nuolatinį gėdos faktą.

Su nuožmiu tautos priešu nėra ir negali būti jokio taikaus bendradarbiavimo, o vien tik kieta ir ryžtinga kova!

Todėl šioje kovoje pasirodykime išdidžiai vieningi ir susiklausę. Niekas kitas, o tik mes patys tegalime Lietuvą palikti žiauriųjų pavergėjų naguose savo susiskaldymu, savo neveiklumu ir savo neryžtingumu. O priešas vien to iš mūsų tik ir laukia. Todėl ir pasirodykime prieš pasaulį, kad esame vieningi, ryžtingi ir nepalaužiami dvasioje šioje žutbūtinėje kovoje už Lietuvos laisvę. O tai įrodysime vieningu ir skaitlingu dalyvavimu Amerikos Lietuvių Kongrese Washingtone, birželio 26, 27 ir 28 dienomis.

Gausingi senatoriai, kongreso nariai, gubernatoriai ir buvę prezidentai šioje kovoje už tėvų žemės laisvę eina kartu su mumis. Tat neapvilkime jų savo pasirodymu ir darbais.

Visi mūsų keliai šio birželio pabaigoje veda į Washingtoną! Visi kaip vienas dalyvaukime kongrese. Mūsų gilus tikėjimas Lietuvos laisve — niekada neapvils mūsų.

Amerikos Lietuvių Taryba

Spaudos ir radijo suvažiavime didžiausį susidomėjimą ir diskusijas sukėlė "jaunųjų" pranešimas. Prie stalo sėdi: Pr. Joga -- Pasaulio Lietuvio redakcijos narys. A. Zaparackas -- Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas ir Lietuviškų Melodijų radijo programos Detroite pranešėjas, R. Mieželis -- Dirvos redakcinės kolegijos narys, V. Germanas -- Mūsų Vyčio redaktorius ir J. Stempužis -- Tėvynės Garsų radijo programos Clevelande vedėjas. P. Petručio nuotrauka

LIETUVIŲ SPAUDOS IR RADIJO SUVAŽIAVIMAS

Grįžtant prie istorinio išeivijos gyvenime įvykio Taboro Farmoje, tenka pastebėti, kad visas reikalingas orumas buvo suteiktas dalyvaujant Lietuvos gen. konsului dr. P. Daužvardžiui, kuris, be pasakytos sveikinimo kalbos suvažiavimą atidarant, abi dienas įdėmiai sekė visą suvažiavimo eigą. Kiek laikas leido, suvažiavime reiškėsi ir jo šeimininkas Juozas Bačiūnas, PLB Valdybos vardu suvažiavimą atidaręs, palinkėjęs gražios kloties ir karts nuo karto prisidėjęs diskusijose savo gyvenimiška, nepretenzinga nuomone.

Pranešimų eilėje antruoju pasirodė St. Barzdukas tema -- Bendruomenė kaip išeivijos lietuvių susiorganizavimo forma. Šio pranešimo metu pirmininkavo ir su doza sveiko humoro diskusijoms vadovavo dr. Lukoševičius.

St. Barzdukas savo pranešime nurodė į "sąmoningas pastangas rasti tokią išeivijos susiorganizavimo formą, kuri įgalintų sėkmingiausiai išlaikyti gyvą šios išeivijos tautinę sąmonę ir geriausiai įvykdyti tautinius uždavinius". Jis pabrėžė, kad b-nės organizavimosi raida nėra sustojusi.

B-nė, turėdama savo programą, išsakytą Lietuvių Chartoje, jąja išsiskiria iš kitų draugijų savo forma ir uždaviniais, apimančiais bendresnius ir platesnius tikslus.

Pranešime pasigedome tikslesnio ir konkretesnio žvilgsnio į bendruomenės formą, į jos pastangas įsiderinti į jau veikiančių organizacijų sambūrį. Aišku, kad toji forma negali būti vienoda įvairiose valstybėse besireiškiančiai lietuvių bendruomenei. Ypatingai svarbu nusistatyti veikimo ribos ir formos gyvoje ir daug iniciatyvos rodančioje Amerikos lietuvių bendruomenėje. Bendriniai dėsniai, frazėmis ir humanistinėmis sąvokomis supintos lietuvybės išlaikymo "formulės" nesuteikia pakankamo pagrindo apylinkių vadovybėms išsivaduoti iš parengimų ir minėjimų rengimo komitetų aistros.

Nei pranešime, nei diskusijose tie bruožai neįgavo ryškesnių formų. Bendruomenės veikimo

(Nukelta į 2 psl.)

SPAUDOS IR RADIJO SUVAŽIAVIMO MINČIŲ SANTRAUKA

23-siais Lietuvos okupacijos metais, 1964 -- Kr. Donelaičio - metų birželio 6-7 dienomis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos iniciatyva įvykęs lietuvių išeivijos spaudos ir radijo suvažiavimas Tabor Farmoje, Sodus, Michigan, JAV, išklausęs visos eilės referatų ir juos aptaręs diskusijose, konstatuoja:

Lietuvių išeivija, vesdama sunkią kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuvybės išlaikymo, turi rasti savyje jėgų tai kovai tesėti ir laimėti. Šios kovos sėkmė glūdi organizuotos lietuvių išeivijos budrume ir lietuvių spaudos bei radijo talkoje.

Vertindamas visų lietuviškų kultūrinių, visuomeninių ir politinių organizacijų veiklą, su išskirtinu pabrėžimu suvažiavimas mano, kad Bendruomenė, kuri telkia ir derina visas lietuvių kūrybines jėgas, yra tas organizacinis faktorius, kuris kovoje už lietuvybės išlaikymą buvo, yra ir bus ypatingas veiksnys.

Spaudos ir radijo uždavinys šią temą plėsti, gilinti ir skiepyti lietuvių išeivijoj, nes Bendruomenės tvirtumas laiduos išeivijai statomų uždavinių įvykdymo sėkmingumą.

Turi būti plačiai keliamas ir nuodugniai svarstomas ilgametis lietuvių veiklai prieauglio ugdymo planas ir jo vykdymo būdai, nes ilgainiui jaunosios kartos lietuvių išeivijoje turės vis didėjantį svorį. Jų planingas verbavimas ir paruošimas turi užimti pirmaujančią vietą.

Spaudai ir radijui visada tenka didelis uždavinys išeivijai išryškinti jos siekimus, -- ją ne tik informuoti, bet ir formuoti jos nuomonę, kad šių dienų laisvės kovų atmosferoje ir kaskart sunkėjančios tarptautinės padėties akivaizdoje, atlikdamas jam tautos skirtus uždavinius, lietuvis nepalūžtų.

Šie uždaviniai dar daugiau išryškėja ir reikalauja iš mūsų visų organizacijų, o ypač Bendruomenės, spaudos ir radijo, budėjimo, matant mūsų tautos laisvės priešų -- komunizmo pastangas ardyti mūsų laisvės kovos frontą.

Suvažiavimas su dideliu susirūpinimu konstatuoja šias priešo pastangas ir kviečia visus energingai tam pasipriešinti.

Išeivija siekia ir sieks su pavergtos Lietuvos broliais ir seserimis ko glaudžiausio ryšio, bet priešinsis tokiems to ryšio keliams bei metodams, kurie galėtų būti suprasti kaip Lietuvos pavergimo pripažinimas.

Visų lietuviškų jėgų išeivijoj vienybė ir solidarumas yra būtinos sąlygos bendram ir darniam visuomeniniam darbui, todėl suvažiavimas sveikina Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos pastangas, siekiant lietuvių politinių jėgų apsijungimo, kartu sveikina ir visas politines grupes, randančias bendrą kalbą ir besiryžtančias bendrai dirbti vardan tos Lietuvos.

KAIRĖJE: Lietuvių spaudos ir radijo suvažiavimo dalyviai.
P. Petručio nuotrauka

LIETUVIŲ SPAUDOS SUVAŽIAVIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

forma dar lieka daugelio svarstymų ir suvažiavimų objektu.

Po pietų pertraukos į programą buvo įterptas dr. inž. Algirdo Nasvyčio pranešimas apie politinių grupių pastangas ir laimėjimus ieškant susitarimo bendrai politinei vadovybei sudaryti. Jo pranešimas , užgyrus toje srityje atliktas PLB buvusios ir dabartinės valdybos pastangas, buvo sąmojingai pirmininkaujančio dr. Lukoševičiaus įskirtas į "žinotinų, bet neskelbtinų" pranešimų kategoriją. Tai ištikrųjų kantrybės ir šaltų nervų reikalaujanti procedūra, kurioje padarytoji pažanga, jei ir skelbtina tiek, kiek joje teigiamai įvertintinos PLB pastangos ir vaisiai, galutini rezultatai jau priklauso nuo to, kaip greit tais sveikintinais vaisiais gėrėtis panorės visos VLIK'ą sudarančios grupės.

Pirmosios dienos programinė dalis buvo baigta Juozo Stempužio, Clevelando Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėjo pranešimu apie lietuvių radijo valandėlių paskirtį ir programų organizavimą.

Konkretus J. Stempužio uždavinys buvo atliktas kruopščiu pasiruošimu, gyvais radijo programos sudarymo vaizdais ir sugestijomis bei pageidavimais didesnio bendradarbiavimo su spauda srityse. Čia buvo iškeltos mintys lietuviškos muzikos radijo programoms stoka ir kartu klausimu, ar pertransliavimas dabar okup. Lietuvoje sukurtų muzikos kūrinių nesukeltų dvilypių nuomonių ir kontraversijų.

Diskusijoms laiko neliko, bet iškelti klausimai ir tolimesni radijo programoms sudaryti projektai vistiek nėra diskusijomis įgyvendinami. Radijo valandėlių bendradarbiavimo klausimas įgavo jėgos, kuria bus vystomas lietuviškųjų radijo valandėlių bendradarbiavimo ir programomis pasikeitimo darbas.

Clevelandų Tėvynės Garsų radijo programų turtas žodinėje ir muzikinėje srityje buvo čia pat pademonstruotas iš juostos ir susirinkusius maloniai nuteikė tiek muzikinė atranka, tiek žodinė dalis, gražiai pademonstruota ponios Lenkauskienės, tos radijo programos patvarios talkininkės ir gabios jaunimo auklėjimo ir ugdymo temomis malonios kūrėjos, žodžiu.

Pirmosios dienos oficialioji programa tuo pasibaigė. Bet neoficialioji ir daug suvažiavimui naudos teikusi 'privačių pokalbių' programos dalis gal ir atstojo tai, ko pradžioje redaktoriai ir leidėjai tikėjosi. Buvo išsikalbėta, išsiaiškinta tai, ką jokiu būdu nepadarysi laikraščių puslapiuose. Toji nauda, jei tik 'privačiųpokalbių' dalyviai nesugrįš į jiems įprastą rutiną, galės ateityje turėti lemiamos reikšmės mūsų spaudos lygiui ir tarpusavio santykiams. Tuos ženklus jau parodė pirmieji atsiliepimai apie suvažiavimą Chicagos dienraščiuose. Naujienose dr. P. Grigaitis savo reportaže apie suvažiavimą sako, kad "buvo užmiršti aštrūs susikirtimai ir vaidai. Išryškėjo visų noras nesusipratimus šalinti diskusijomis, o ne kits kito smerkimais bei užgauliojimais. Ir jei šis nusistatymas bus įgyvendintas praktikoje, tai sueiga Tabor Farmoje pasiliks Amerikos lietuvių gyvenimo rekorduose istoriška."

(Bus daugiau)

Lietuvių spaudos ir radijo suvažiavimo dalyviai klausosi pranešimo. Pirmoj eilėj iš kairės PLB sekretorė M. Lenkauskienė, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, PLB vicepirm. S. Barzdukas, foto bendradarbis A. Gulbinskas ir Draugo redaktorius kun. dr. J. Prunskis. P. Petručio nuotrauka

Lietuvių spaudos ir radijo suvažiavimo dalyviai po diskusijų valgyklos kryptimi... P. Petručio nuotrauka

Nenorint apsispręsti...

(Atkelta iš 1 psl.)

išeinant iš savo interesų ar galimybių.

Generolas Bill Donovan, karo laikų žvalgybos OSS viršininkas, jau seniai, komunistam tik įsigalėjus Kinijoje, reikalavo, kad Washingtonas į visą pietryčių Aziją šiūrėtų kaip į vientisą kovos "teatrą", kuriam būtų paskirta autoritetinga karinė-politinė vadovybė, nes komunistų įsigalėjimas viename kokiame nors krašte yra lygus apatinės kortos ištraukimui iš po kortų namelio - jis visas gali sugriūti.

Kad pašalinus vieną konkurentą toje pasaulio dalyje -- Japoniją -- JAV sumokėjo labai brangią kainą žmonių gyvybėmis ir materialinėmis gėrybėmis. Toji auka gali nueit niekais. Anot James Burnham, prezidento atsisakymas padaryti bet kokį sprendimą iš tikro yra pasitraukimo pasirinkimas. Pasitraukimo iki pat San Diego.

Žinoma, pasitraukimas gali užtrukti vienus kitus metus ir net gal dešimtį, o rinkimai jau šį rudenį. Priešpuolis pareikalautų daugiau aukų ir tauta su jomis nelabai norėtų sutikti. Nes jei su komunizmu galima taikiai sugyventi Europoje, kodėl to paties negalima padaryti Azijoje, ypač jei tai pareikalautų platesnių karo veiksmų ir net sudarytų pasaulinio karo pavojų. O tuo baubu labai naudojasi komunistai.

Jei patikėti New York Herald Tribune pirmadienio vedamuoju, amerikiečiai ne tiek bijo Goldwaterio konservatyvizmo, kiek jo staigumo. Amerikos visuomenė bijanti karo -- tai įrodė jos reakcija Kubos krizės metu. O Goldwateris per dažnai ką nutaria ar pasako nesuskaitęs iki dešimties, už tat amerikiečiai ir bijų savo pačių ir savo vaikų ateitį patikėti Goldwateriui...

Tokia argumentacija respublikonams artimame dienraštyje mane gerokai nustebino. Jei jau taip, tai reikia skubiai susiimti savo žaisliukus ir kuo greičiausiai pasitraukti iš viso pasaulio. Kodėl gi negalima tokia galimybė, kad turėdami galvoje Goldwaterio tikrą ar tariamą staigumą, Chruščiovas, Mao ir kaip jie ten visi vadinasi, bus dvigubai atsargesni ir nebandys, gąsdindami karu, atsipiauti sau vis po naują Salami riekę?

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

KAIP TABOR FARMA GYVA, už alų stipresniais gėrimais tenai pasivaišinti tebuvo įmanoma tik miegamuosiuose ir tik "kontrabandiniais", tai yra, iš kitur atsivežtais. Ir štai -- įvyko permaina -- pasivėlinęs miniatiūrinis prohibicijos panaikinimas.

Laikraštininkų suvažiavimo išvakarėse, slepiantis paskutiniam saulės spinduliui, buvo kalama paskutinė vinis naujoje "gaidžio uodegos poilsinėje" -- toks man išeina tikslus Cocktail Lounge vertimas... Tegu ir ne visais atvejais pasitvirtinanti, bet yra tokia nuomonė, kad kas ne kas, o laikraštininkai tai nuo tokių institucijų nebėga. Tikriausiai su tokios minties kibirkštėle šios institucijos projektuotojas Valdas Adamkavičius bus skubinęs įrengimo darbus, kad atidarymas sutaptų su laikraštininkų suvažiavimu.

Juokai juokais, bet jau gerokai prieš suvažiavimo pabaigą daugelis pastebėjo, kad šioj jaukioj poilsinėj bus vykusi bene reikšmingiausia suvažiavimo dalis.

Ten posėdžiuose -- plačios apimties temos, todėl ir mažiau ar daugiau abstrakčios. Jas dėstė stipriau ar vidutiniškai pasirengę referentai. Apie jas spontaniškai, tai pataikydami, tai net ir nepataikydami į tašką, pasisakinėjo po keletą ar keliolika dalyvių. O čia, poilsinėj, ledu ir vandenimis stiprumą atmieštais gėrimais pasigaivinant, kalbos, be abejo buvo dar spontaniškesnės ir dar įvairesnėmis temomis, be jokių pasikesinimų į planavimą. Bet čia vyko tai, kas itin retai teturi progos įvykti laikraštininkų bendravime. Čia kalbėjosi "visi su visais": susipynė naujieniniai su dirviniais, dirviniai su drauginiais, kauléniniai su kardeliniais, "didžiažurnalisčiai" su "mažažurnalisčiais", ir niekas antausių nesiskaldė, nors kalbėjosi kai kur gal ir kietai principiškai, bet ne priešiškai: visus dengė ir lietuvių solidarumo ir laikraštininkų kolegiškumo amalgama. Kai kas džiaugėsi, kad čia kaip "žurnalistų ketvirtadieniuose Kaune"! Žinoma, taip ir ne taip. Anie ketvirtadieniai būdavo dažni, tai ir ne taip įspūdingi, nors būdami dažni, kaip lašas po lašo, gal ilgainiui ir didesnių pėdsakų paliko spaudos santykių kultūroj, negu gali įminti toks vienas kartas.

Niekas, turbūt, nei nenori iš tokių susitikimų dirbtinio nuomonių suvienodėjimo. Būtų net gaila, jei po "gaidžio uodegą" sugėrę, žmonės imtų veidmainiuoti. Bet tikrai nebus gaila, jei po tokio susitikimo "susikibimai" dėl ginamų skirtingų nuomonių pasirodys beturį mažiau grubumo ir daugiau elegantiškumo.

Radijo programų vedėjai ir nariai dalyvavę suvažiavime Tabor Farmoje. Sėdi iš kairės: B. Gediminas, J. Stempužis, inž. J. Urbonas, Daukus, Stovi: J. Ramonas, A. Zaparackas, J. Kriščiūnas, dr. S. Biežis, M. Lenkauskienė ir J. Simonavičius. A. Gulbinsko nuotrauka

Mieli tautiečiai,

Tik per Londoną geriau, greičiau ir pigiau išsiųsite maistą ir medžiagas į Lietuvą.

Nepraleiskite progos pasiųsti tiesiai iš mūsų sandėlių Londone puikiai įpakuotą geriausios rūšies maisto produktų siuntinį, kuris pradžiugins kiekvieną gavėją.

M. 14.

2 sv. sviesto, 2 sv. kiaul. taukų, 2 sv. lašinių, 2 sv. ryžių, ½sv. arbatos, ½ sv. kakavos, ½ sv. pipirų ir lauro lapų, 2 sv. cukraus, 1 sv. razinkų, 1 dėž. nescafe, 1 sv. saldainių ir 6 sv. kvietiniųmiltų,

tik už **$30.00 su pasiuntimo išlaidomis ir muitu.**

Taip pat turime sudarę ribotą kiekį siuntinių labai vertingų angliškų medžiagų.

V. 3.

Trys atkarpos po 3½ jardo kostiuminių angliškų sunkių grynos vilnos mėlynų, pilkų ir rudų medžiagų su įrašais All Wool Made in England, viso 10½ jardo,

tik už **$55.00 su pasiuntimo išlaidomis ir Sovietiniu muitu.**

Reikalaukite mūsų kainoraščių ir pavyzdžių. Esame seniausia lietuvių įmonė Anglijoje. Nuosavų krautuvių tinklą turime jau nuo 1938 metų.

Patarnaujame tiksliai ir skubiai. **Maistą siunčiame ir po 40 sv. siuntinius.**

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, Hackney Rd., London, E. 2. England. SHO 8734.

Skyriai:

L. Venckus, 7042 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. 436-0494

A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ontario, Canada. Phone: 674-1605.

L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Port Arthur, Ont., Canada.

STATE FARM INSURANCE

STATE FARM MUTUAL AUTOMIBILE INSURANCE COMPANY

THE BEST FOR LESS!

Frank Zapolis

3208½ W. 95 St.
CHICAGO, ILL., 60642
Phone: GArden 4-8654

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd Street

Chicago, Ill.

Telefonai:

PR 8-0833 ir PR 8-0834

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4½% MOKAME

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėt, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year $11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams $11.00, pusei metų $6.00. Išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

REIKALAUJANT – PRIVALOME IR DUOTI

Esame įpratę sakyti, kad Amerika -- tai tautybes ir tautinės kultūras suverdantis katilas. Tai be prievartos ir specialių tam užmačių tautines savybes suniveliuojantis kraštas, kuriame viskas sutirpsta į angliškąjį viralą. Ne prievarta, o laisvė turi tą trauką, prieš kurią nepajėgia atsilaikyti imigrantų masės, pamažėle, bet pastoviai prarasdamos savo atsivežtąsias tautines savybes -- kalbą, kultūrą ir papročius.

Ieškant kaltininkų tautybinei niveliacijai iš imigrantinės masės susidariusiuose kraštuose, kaip Amerikoje, Canadoje, Australijoje ar kitur, tuos kaltininkus nesunku surasti. Ir randame juos pirmiausia pačių įmigrantų tarpe, jų nepajėgume atsispirti gyvenimo uniformizmui, jų nepajėgume suprasti ir įžiūrėti idėjų ir kultūrų įvairume turtus, kuriuos žymiai aukščiau vertina intelektualiai iškylesni vietiniai žmonės, suprantą, kad kalbų ir kultūrinių pastangų įvairumo nepripažinimas yra nuostoliu to krašto civilizacijai.

Šituo klausimu kalbant, mes žvalgomės artimesnėje savo aplinkoje ir tame siaurame akiratyje prieiname kartais labai klaidingų išvadų. Tame siaurame akiratyje ieškodami išeities savai tautinei bendruomenei išlaikyti dažnai nematome pastangų, kuriomis kaip tik siekiama pagelbėti, kad kuo įvairesnė tautybių socialinė, etninė ir kultūrine alternatyva būtų prieinama kiekvienam moderniškam žmogui, neužsidariusiam savyje, bet gyvenančiam kultūriniu gyvenimu tikrąja to žodžio prasme. Tomis pastangomis siekiama, kad išliktų gyvas ir prieinamas domėjimasis ne tik greičiausiai ir paprasčiausiai prieinamomis anglosaksiškojo pasaulio kultūrinėmis vertybėmis, bet kad būtų išsaugota ir išmirštančios kalbos, bylojančios apie kur kas platesnį pasaulį, nesiribojantį vien Vokietija, Anglija ar Prancūzija,

Intelektualiniai amerikiečių sluogsniai nėra tokie siauriažiūriai, kaip kad mes dažnai pagalvojame ir net tvirtiname. Jie puikiai supranta Europos kultūrinę vertę ne tik istorinėje perspektyvoje, bet ir ateitin žvelgiant. Ir jie puikiai supranta, kad Europos kultūra nėra vienalytė, o suneštinė visos eilės tautų talkos.

Ir šiandien, kada universitetuose jau gana dažnai susiduriame su slavistikos institutais ir skyriais, neišvengiamai įeiname į tą Europos regioną, kuriame įtelpa ir Lietuva. Lietuvą randa ir studentija, pasirinkdama bendrinių studijų šaką slavistiką.

Čia, žinoma, tuoj susiduriame su savitarpyje ginčus keliančiu protestu, kad lituanistikai netinka maišytis slavistikos klasėse, kad kas neįžiūrėtų tame slavų pasiglemžimo pavojų. Mes ne slavai. Teisybė, ne slavai. Bet tai įrodinėti sau -- per maža. Tą privalome įrodyti tiems, kurie nežino, kad lietuviai ne slavai. Ir viso to neįrodynėsime savitarpiais protestais, ar protestais tiems, kurie tokią klaidingą prielaidą galėtų padaryti. Ne protestų čia reikalas. Reikalas kur kas rimtesnis -- tai lituanistikos katedrų įvedimas ir išlaikymas universitetuose.

Sąlygos tam daug kur palankios, tik, atrodo, nerodomas reikiamas susidomėjimas. Tai liūdija jau tas liūdnas faktas (iškeltas mūsų jaunosios kartos atstovų Tabor Farmoje įvykusiame spaudos ir radijo atstovų suvažiavime), kad net lietuvių išeivijos 'sostinėje' -- Chicagoje, kur priskaičiuojama virš 100.000 lietuvių, vietos aukštosiose mokyklose nėra lituanistikos katedros. O kur tas katedras turime (Fordhamo universitete), ar dedame pakankamai pastangų, kad jos būtų ir panaudojamos ir aprūpinamos medžiaga tolimesniam išlikimui?

Tai vis klausimai, kurių neišspręsime vien juos iškėlus. Čia reikia organizuotų pastangų. Tikrų pastangų, ne vien tik naujų institucijų, rodančių kad turime švietimui vadovauti kepurę. Kepurė mėgsta būti ant galvos.

(j. č.)

ATSAKYMAS STEBĖTOJUI

Vienybės 19 Nr. (1964 m. gegužės 14 d.) rašo:

"Trečiokas teisinasi, kad buvęs priverstas parašyti, jog jisai nepritaria Vienybės linijai, nes tam tikri veiksniai grasino jį atšaukti iš BALFo ir kitų organizacijų vadovybės". Atsakydamas Stebėtojui pareiškiu, kad mane joki veiksniai negrasino atšaukti iš BALFo ir kitų organizacijų. Kad aš nepritariu Vienybės dabartinei linijai, tas yra tiesa. Kalbant apie ekskursiją į Lietuvą, rašiau Vladui Rasčiauskui dėl keleivių iš Lietuvos, kad pagelbėjus jiems atvykti į JAV.

Dėl Vienybės pranešimo balandžio 30 d., kad — "A. S. Trečiokas organizuoja ekskursiją į Lietuvą", turiu pastebėti, kad tas pranešimas nėra tikslus ir padarytas be mano žinios ir sutikimo. Kalbant apie ekskursiją į Lietuvą aš esu sakęs, kad organizuosiu ekskursiją į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, o ne taip, kaip Vienybės pranešta.

A. S. Trečiokas

KVIETIMAI BUVO DALINAMI...

Dirvos N. 63, gegužės 29 d. "Chicagiškės Nuotrupos" skyriuje, tilpo žinutė būk Dr. Jerome, Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas, neleido per klubo pobūvį (?) išdalinti ALT kvietimus ALT-o Kongresan, Washingtone?

Atrodo, kad pranešėjas kalba apie Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois iškilmingą, visais atžvilgiais rūpestingai paruoštą ir tinkamai prez. Dr. Jerome pravestą (geg. 17 d.) banketą, Continental Hotely, Chicagoje.

Toks pranešimas neatatinka tiesai.

Tame bankete -- Metinėje Šventėje -- buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai, lietuvio kunigo kalbėta malda ir pagerbti metų bėgyje mirusieji nariai.

Buvo pagerbti trys organizacijoje nusipelnę nariai, išklausyta Dr. Daužvardžio ir žymaus europiečio profesoriaus kalbos ir meninė programos dalis.

Platų pranešimą apie Amerikos Lietuvių Tarybos rengiamą Kongresą Washingtone padarė pats prezidentas Dr. Jerome, kviesdamas narius jame dalyvauti ir aukoti.

Mano paties (ir pagelbininkų) pastangomis buvo tinkamu laiku ant stalų išdėstyta apie TRYS ŠIMTAI kvietimų Kongresan. Daugeliui įteikta asmeniniai.

Yra skaudu matant spaudoje užgaulioti tokį asmenį, kaip Dr. Jerome, kuris yra visa siela atsidavęs lietuviškai draugovei ir yra nusipelnęs visų direktorių ir bene visų narių pilnos pagarbos.

Liekuosi gilioj pagarboj,
Dr. K. Drangelis

KAUNE PRIEŠ 30 METŲ... (2)

V. RASTENIS

Stambus smulkaus masto įvykis

Reikia prisipažinti, pats buvau pakišęs LTS-gos valdybai, kad generalinis sekretorius neturėtų būti visą laiką užsidaręs kabinete, o turėtų lankytis bent apskričių centruose, pabūti ten nors po porą trejetą dienų ir smulkiau susipažinti su vietos aplinkybėmis, nusiteikimais, erzeliais, reikalais ir pageidavimais. Apskričių su Klaipėdos kraštu buvo 23, tai bent kas pusmetį visuose pabūvoti reikėjo apie pusę laiko praleisti kelionėj. Jau 1933 metais Raseiniuose dr. F. Daugėla ėmė gundyti, kad, tiek keliaujant, esą verta įsitaisyti automobilį: būsią, jei ir ne pigiau kaip visokios viešosios transportacijos, tai gal ne brangiau, bet užtat daug praktiškiau. O turėjo jis tokį "žaisliuką": nebrangų ir lengvą keturių cilindrų forduką. Kartą pačiupo mane Palangoj, išsivežė į "aerodromą" (lygų dirvoną, kuriame tada jau kasdien po kartą ar du nusileisdavo ir pakildavo keleivinis bene šešiavietis lėktuvėlis), pasodino prie vairo ir -- pabandyk. Pasirodė, kad vairavimo menas ne toks jau neįmanomas. Sugundė. Kitų (1934) metų gegužės mėnesio gale parsigabenau iš Šiaulių irgi tokį pat "žaisliuką" (Kauno automobilių pirkliai buvo perišdidūs prekiauti "vaikų vežimėliais"). Instruktoriaus lydimas parvairavau iš Šiaulių į Kauną, ir tos praktikos pakako vairuotojo leidimui gauti. Birželio 3, sekmadienį, pavažiavau iki Veliuonos, pirmadienį atidaviau vežimėlį į Amerikos Lietuvių Bendrovę patikrinti, patepti, nuvalyti, pripilti benzino, kad būtų parengtas "normaliai tarnybai". Birželio 6 popiet pastačiau prie Pažangos durų, nes buvo trečiadienis, LTS valdybos posėdžių diena: tegu pamatys, kad sekretorius jau turi tansporto priemonę! Pamaté, pasišaipė. Ir Tūbelis be komentarų pakraipė galvą. Taip ta byla atrodė būsianti ir baigta.

Bet po posėdžio Tūbelis sako: -- Turi mašiną, parvežk namo, nereiks Valiukonio (min. pirmininko šoferio). Pažiūrėsim, ką čia įsitaisei.

Susėdo -- Tūbelis, Kubilius, Masiliūnas -- ir traukiam Žemaičių gatve į Žaliakalnį. Ne tiek dėl mašinos silpnumo, kiek dėl mano dar menko įgudimo manevruoti greičiais, pusėj kalno vos neėmė atgal riedėti, bet visgi užvažiavom. Kubilius nepritariamai kraipė galvą, o Tūbelis išlipdamas aprobavo: rieda, tai ir gerai.

APLINKYBĖS SUSIJUNGIA.

Nebežinau kelintam sapno posme vėl dėjau keblias pastangas "užvažiuoti ant kalno", bet tą sunkų triusą nutraukė telefono skambutis. Automatinis.

-- Klausau..

-- Kur laikai tą savo mašiną?

-- Tūbelis. Bet keista: neklausia "Ar da nemiegi"...

-- Čia pat, garaže... Buvusioj malkinėj...

-- Ar turi benzino?

-- Pilna, tik vakar pripylė.

-- Ar mokėtum kiek toliau pavažiuot?

-- Na, regis, mokėčiau...

-- Tai užvesk, išvaryk kieman ir stovėk, ateisiu.

-- Kaip tai?

-- Matai... Čia, tie voldemarininkai sudurnavojo... Perversmą daro. Reiks pavažiuot.

Na, čai tai staigmena! Kokia čia dabar išeis istorija! Bet aišku -- "Reiks pavažiuot". Kur? Rengiuos, o mintyse kartoju bėgių ir pedalų junginėjimo veiksmus... Jau po vidurnakčio. Kas minutę švieséja.

Motoras užsivedė net be rankenos pagalbos (šaltesnėmis dienomis ano meto automobiliams jos prireikdavo), išvažiavau iš "garažo", atsukau į vartus ir dairaus į Aukštaičių gatvę, ar jau ateina. Iš Tūbelio namų buvo galima ateiti per penketą minučių. Praėjo dešimts, penkiolika minučių, ir vis dar nieko. Tik žiūriu -- ne iš gatvės, o iš Seniūno (kaimyno) kiemo, per malkas ir tvorą lipa jaunas vyrukas, o paskui jį vyresnis, palaidu lengvu palteliu apsivilkęs, ant galvos "kepkę" užsimaukšlinęs...

-- Tai va, ir nepamatei, kaip atėjom...

Tūbelis. Ehe! Tai reikalai apyrimčiai, jei toks maskaradas...

Jaunasis klausia, ar žinočiau kelią išvažiuoti iš miesto Aukštaičių gatve, skersai Savanorių plentą, paskui Darbininkų gatve ir toliau paneriais Lapių link. Turbūt rasim, sakau. Tai bus pro prof. Gruodžio (kompozitoriaus) namus...

Sėdam ir važiuojam. Svarbu, sako jaunasis, plentą saugiai perkirsti. Plentu neišvažiuotumėm, nes miesto pakrašty sargybos pastatytos.

Gatvės tuščios, skersai plentą pervažiuojam bematant, o ten toliau dar tyliau. Tik arčiau prie Neries jau kada ne kada pasigirsta pirmųjų (o gal jau ir antrųjų) gaidžių giesmės.

Tylėdami, iš léto, padaržiniais keleliais netrukus išlingavom iš miesto ribų. Pirmas tylą pertraukė Tūbelis. Tai mat, sako, perversmo užsimanė. Kubiliūnas dalyvauja. Prezidentūra raitelių eskadrono apsupta. Kubiliūnas reikalavo, kad prezidentas Voldemarą pirmininku skirtų. Telefonų stotis užimta.

-- Bet automatinės nerado! -- įsiterpė jaunasis, kurį dabar jau lyg prisiminiau matęs kaikada ministrų kabinete budintį saugumo valdininką.

Taigi, aiškino Tūbelis, prezidentą apsupo, telefonus išjungė, o automatinės tai ir nerado, ar gal ir užmiršo. Kubilūnas gi pats turi automatinį, bet gal nepagalvojo... Prezidentas atsisakė ultimatumą priimt, Kubiliūnas, regis, grįžo štaban.

Papasakojo, kad ligi to laiko prezidentas jau susisiekė su karo mokykla, su vidaus reikalų ministru, aišku, visų pirma su Tūbeliu, ir pataré jam pabandyti išvykt iš miesto. Jau buvę du ar trys aviacijos karininkai Tūbelio namuos. Ieškojo jo, bet jis jau buvęs spėjęs pasišalint. Bandysim pasiekt Kėdainius.

Jaunojo saugumiečio žiniomis, ant visų didžiųjų kelių esančios pastatytos užtvaros, ypač ant plento Karmėlavos-Jonavos link. Mes važiavom kaip tik šalia to plento, apie trejetą kilometrų į šiaurę nuo jo... Niekas tų kelių nesaugojo, nesgi ligi pat Jonavo nėra tilto per Nerį. Bet ties Lapėmis (arčiau nuo Kauno, negu Karmėlava) buvo keltas. Prisišaukėm keltininką, mus su lengvučiu forduku be jokio vargo jisai perkėlė per upę ir nuvažiavom sau visai padoriu antrarūšiu vieškeliuku į Kulvą, paskui vėl, vengdami didesniųjų kelių, pro Naciūnus, Medekšius -- į Kėdainius.

Kėdainiuose ketvirtadienį turgus. Nors dar buvo visai ankstyvas rytas, turgun važiuojančių jau buvo beveik tiršta, pačiuose Kėdainiuose vietomis teko jau ir-te irtis pro vežimus. Sustojom prie apskrities viršininko (Motiejūno-Valevičiaus) buto. Beldžiuos pirmas į duris. Atidaro pats viršininkas, vos akis praplėšęs, pižama bevilkįs. Ministras pirmininkas atvažiavo, sakau. Su klaustuku akyse šokasi kelnes mautis. Įėjo ir Tūbelis, ir be įvado tuoj pasakė -- voldemarininkai Kaune perversmą daro. -- O kad juos kur velniai, berazumiai! -- pirma viršininko reakcija. Tūbelis jį greit nuramino, kad, regis, dar nieko reikšmingo neįvyko, ir tuojau sėdo prie telefono. Paskambino į vidaus reikalų ministeriją. Sujungė. Geras ženklas. Iš ten, bene pats Rusteika (vidaus reikalų ministras) atsakė, kad jau viskas maždaug susitvarkė. Jis, vidaus reikalų ministras, buvęs užsibarikadavęs trečiojoj policijos nuovadoj, sukiléliai bandę tankeliu, ar kuo, vartus išversti, bet nepajėgę ar neišdrįsę. Svarbiausia -- aviacijos kapitonas Morkus, su dar vienu karininku lėktuvu parskraidino Voldemarą iš Zarasų. Voldemaras buvęs pasitiktas aerodrome, atvežtas į kariuomenės štabą ir dabar ten laikomas internuotas. Štabe -- generolas Jackus, karo mokyklos viršininkas. Prie prezidentūros eskadrono jau nėra.

Įtampa pasibaigė. Tūbelis dar paskambino į Tauragę, tenykščiam pulko vadui, rodos į Ukmergę ir kitas kai kurias įgulas. Šeimininkas pasiūlė papusryčiauti. Po skubių pusryčių, Tūbelis sutaré vykti pas Kėdainių įgulos viršininką (pulk. Kibirkštį), o man -- gali sau važiuot, kur nori. Neskubėdamas, dabar jau vienas, bet didžiaisiais keliais, apie vidurdienį atsidūriau Kaune.

Sustojau prie Pažangos. Lietuvos Aido redakcijoj nei Šeiniaus, nei kitų atsakingesniųjų nematyt (laikraštis jau išleistas), administracijoj mašinėlės tarška. Visi tylūs, kaip pelės po šluota... Nusileidžiu į savo (LTS) patalpas -- ten viena O. Navasaitienė: iš kur, kaip!

Papasakoju trumpai apie netikėtą kelionę. Klausovė sužavėta: Tai žiūrėkit, tai tas jūsų automobilis turi būt istorijon įrašytas! Bet kaip gi čia dabar bus?

O ką aš žinau, kaip bus, tiek težinodamas, kas buvo!...

Pažangos klube pietautojų beveik nėra. Kurie yra -- smulkios žuvytės, tykesnės nei kada nors. Jokios komunikacijos tarp kelių užimtų stalų. Pagalvojau, kad gal reikia ir prezidentūron užsukti. Tiesa, Tūbelis bus jau susisiekęs su prezidentu, ar gal ir grįžo, bet gal kas norės išgirsti ir smulkmenų, kaip mes ten ankstų rytą išsmukom iš Kauno. Nuvažiuoju tuo pačiu, anot Navasaitienės "istoriniu herojum". Ten dar tyliau, nei kitur (kaip beveik ir visada tenai). Prezidentas, aišku viršuj, apačioj tik vienas iš adjutantų. Tas itin domisi kelione, nes apie ją nebuvo girdėjęs. Kalbamės, kaip apie linksmą nuotykį. Priėjom išvados, kad automobilio vaidmuo čia, na, nei šio nei to, gal ir neblogai, kad jis taip po ranka pasitaikė, bet automatiniai telefonai tai tikrai bus suvaidinę beveik lemiamą vaidmenį. Žinoma, sako kapitonas, pirmoj eilėj viską nulėmė pats prezidentas. Teorizavo, kad sukiléliai apsiskaičiavę psichologiškai. Kapitonas netikėjo, kad generolas Kubiliūnas pats būtų buvęs viso to žygio sumanytojas ir vadas. Jį, sako stūmė iš paskos Voldemaro grąžinimo siekusieji karininkai. Įtikino, kad jeigu prezidentui parodysi išrikiuotą eskadroną, pažadėsi palikti prezidentu, tai su viskuo ir sutiks. O tas ėmė ir atrėžė, kad ne! Kubiliūnas, sako, nebežinojo, ką daryti. Ir kiti sumišo. Sugrįžo štaban ir, esą, ėmė balsuoti -- tęsti sukilimą, ar ne? Na, sako, kaip tas jums atrodo!

Atvyko vienas populiarus pulkininkas. Nori su prezidentu pasimatyti. Koks reikalas? Pasirodo -- pasipiktinimą pareikšti. Kaip tie idiotai, šunsnukiai, išdavikai išdrįso pakelti ranką prieš Tautos Vadą! Kaip juos šventa tėvynės žemelė nešioja. Sušaudyti be ceremonijų!

Patriotiška pasipiktinimo oracija temperamentingai liejosi lyg iš neišsemiamos versmės. Kapitonas svyravo, ar prezidentas dabar galės visa tai išklausyti, o pulkininkas skubėjo bent kapitonui išlieti savo ištikimybės prezidentui įtikinėjimus. Niekad nebuvo tekę girdėti iš to pulkininko tokios adoracijos Smetonai... Nejaugi čia bus pakvipusi proga aukščiau iškilti? Gal pulkininkas ir nuoširdus buvo, bet ta kalba sukėlė aitrų skonį. Atsisveikinau su abiem, prisiminiau, kad man pas prof. Janulaitį Lietuvos teisės istorijos egzaminas "ant nosies", parvažiavau namo, pasigriebiau užrašus, ir, jausdamasis jau "istorijoj išbandytas" vairuotojas, patraukiau tiesiai Pažaislio šilan. Tenai, susiradęs minkštą aikštelę tarp jaunų pušaičių, bandžiau gilintis į pereitų šimtmečių Lietuvos teisės rutuliojimąsi, visiškai nusišalinęs nuo "teisės kūrimo" šiandien...

Rytojaus dieną daug kur ir daug kas dėjosi. Telefonai čirškė, pasitarimai vyko, buvo kalbama, rašoma, pasirodė Lietuvos Aide vedamasis, (berods dar ne tas, dėl kurio dabar Pyragius nieko nedėtą Railą kotavoja), o mano automatinis telefonas buvo ramus tą, kitą, trečią dieną... Egzaminas pas prof. Janulaitį praėjo sklandžiai, bet, pasirašęs į knygelę, profesorius sulaužė tradiciją ir neiškenté neuždavęs "ekstra" klausimo: o kokie numatomi pakeitimai vyriausybėj?

Jeigu tas klausimas būtų buvęs egzaminų programoj, būčiau turėjęs ateiti kitą kartą. Taip, girdėjau, kad bus kiek pakeitimų, bet kokių tiksliai atspėti sunku... Profesorius, regis, nelabai tikėjo, kad nežinau...

(Bus daugiau)

PRALEISKIME ATOSTOGAS BE RŪPESČIŲ PRIE ATLANTO!

VILA MEŠKA
42 Beach St.
Monument Beach
Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (617)

TIKRAM POILSIUI: rami aplinka, gražus pliažas ir šiltas vanduo, geras maistas, erdvūs kambariai ir malonus patarnavimas.

LAISVALAIKIO PAĮVAIRINIMUI: • valtis — žuvavimui, • Sail-Fish buriavimui, • Ping-Pong, • teniso aikštė, • vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 20 D.

Iki birželio 20 d. kreiptis: S. M. Lušys, 88-01 104 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. VI 9-1193 (212). Po birželio 20 d. kreiptis Vila Meška adresu.

P. S. Svečius be automobilių nuvežame ir parvežame iš pliažo.

HOUSES WEAR OUT!
REPAIR OR IMPROVE YOURS WITH A CLEVELAND TRUST LOAN
The Cleveland Trust Company
70 CONVENIENT, HELPFUL BANKS

Paminkliniai leidiniai

ST. SANTVARAS

Keletas pastraipų apie V. Krėvę ir B. Kviklio Mūsų Lietuvą

Negalima būtų barbaro balsu rėkti, kad lietuvių išeiviné spauda yra tobulai netobula. Kiek įmanydama ir pajėgdama, ji stengiasi duoti žinių iš lietuviško ir tarptautinio gyvenimo, kelia mūsų kulturinio ir visuomeninio veikimo problemas, duoda nemaža vietos "avangardinių" publicistų pasisakymams. Visa tai sudaro mūsų periodinės spaudos pasaulį, kuris, ištikro, néra varganas, -- néra nuobodžiai ir ramiai tyvuliuojanti pelké.

Tačiau tame pasauly būna ir tokių dalykų, kurie savo hiperbolėm primena populiarią lietuvišką dainikę apie mašalėlį... Visų pirma, tai visokie atsiminimai, gana dažnu atveju persunkti beveik tobulu mandrapypkiavimu. Žinoma, netiesa, kad atsiminimai, tai senatvės "kvapai", plaukią pro atvirą durų angą. Savo esme jie galėtų būti naudinga rašliava vienam ar kitam istorijos mokslo veikalui. Bet kai dabar pradedama dėl vienokio ar kitokio diletantinio išsišokimo, "prieš amžius" nuskendusio į dugną, perkrauti laikraščio puslapius ir įrodinėti, kad dėl jo ant kojų buvo sukilusi beveik visa Lietuva, tai tada ir kyla sopulingas klausimas: argi nieko įdomesnio ir vertingesnio mes šiandien neturim, jei tiek daug laiko reikia gaišti paprastose praeities miglose?...

Mūsų periodinėj spaudoj tokių "publicistinių šnekų" pasitaiko šen ir ten, todėl mano klausimas néra piršto durimas į tą ar kitą asmenį. Juo tik norėjau pabrėžti savo įsitikinimą, kad šiandien, konkrečiai -- pastarųjų keliolikos metų laikotarpy, mes turim darbų ir žygių, apie kuriuos derėtų pakalbėti daug daugiau ir daug rimčiau, negu apie juos kalba išeiviné lietuvių spauda.

Šiuo atveju turiu galvoj mūsų mokslo, meno, grožinės literatūros ir kitokius leidinius, turinčius didesnę ar mažesnę kultūrinę vertę, kuriuos lietuviški laikraščiai tepaliečia tik vienu plunksnos kampu, gana dažnai dar gerokai atšipusiu. Nepanagrinėti, esmingiau neaptarti, visuomenei neparodyti, jie kraunami į sandėlių lentynas, tartum tik ten būtų jų vieta laukti "savo laiko", kai kuris nors lietuvių kultūros mylėtojas juos atras ir pradės džiaugtis.

Padėtis néra normali. Tad ar ne metas būtų mūsų laikraščių štabams sukrusti ir telkti jėgas, kad lietuviška knyga nebūtų pati sau viena paliekama? Vienas žmogus čia nepajėgs visko aprėpti, todėl "knygos verté" lietuviškuose laikraščiuose turėtų sutelkti gausesnę bendradarbių talką. Utopija, nepasiekiamas idealas? Ne, tai néra Babelio bokšto statyba, reikia tik pasiryžti, reikalą suprasti ir talką suorganizuoti. Tegu tos "knygų kertės" nebus tobulos, bet tegu jos pradeda gyventi, kad galėtų tobuléti!...

Liet. Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius 1956-1963 m. laikotarpy išleido Vinco Krėvės pomirtinę raštų laidą. Ją sudaro šeši solidūs tomai, kiekvienas turįs daugiau negu 400 puslapių. Laida aprūpinta paaiškinimais, retesnių Vinco Krėvės žodžių žodynėliu ir trumpu mirusio rašytojo kūrybos apibūdinimu. Leidinio redaktorius -- žinomas liet. literatūros žinovas dr. V. Maciūnas, kalbos taisytojai -- kalbininkai dr. Pr. Skardžius ir L. Dambriūnas. Atseit, leidėjas Kapočius viską padaré, kad pomirtiné Vinco Krėvės raštų laida būtų rūpestingai pastatytas paminklas.

Kai Philadelphijoj, Pa. buvo minima Vinco Krėvės 70 metų sukaktis, prof. Sennas taré, kad, jo giliu įsitikinimu, Krėvė esąs vertas Nobelio premijos. Kas geriau pažįsta velionio kūrybą, ar galėtų tuo abejoti? V. Mykolaitis-Putinas 1944 m. išleistuose Varpuose taip rašė: "né vienas lietuvių rašytojas lig šiol neapémė universalinių kūrybos sričių ir né vienas tiek neįsigilino į lietuvio sielą ir buitį, kaip jis."

Ant. Vaičiulaitis kartą samprotavo: "Miršta literatūros milžinų karta, ir tarpais rodosi, kad tokie vardai, kaip Andre Gide, Paul Claudel, Maurice Maeterlinck, Thomas Mann, Giovanni Papini, Eugene O'Neill, Sigrid Undset, ar mūsų Vincas Krėvė stovi lyg vienišos viršūnės."

Dr. V. Maciūnas rašo: "Platūs yra Krėvės kūrybos rėmai: gilioji Lietuvos senovė, pilna romantinio grožio, o drauge ir tragiško spindėjimo; Krėvės jaunųjų dienų dzūkų kaimas, kuri nesykį lemiamai paveikia Šiaudinės pastogės žmonių mintis ir jausmus; žėrinčią spalvą Rytų pasaulis, kur šventosios Gango vilnys seka pasaką apie išmintingąjį bramaną Brahadašvą, ar kur, laukdami Žadėtojo, džiaugėsi ir vargo "dangaus ir žemės sūnūs".

Pats Vincas Krėvė, gan greit prieš mirtį, yra pasakęs: "Man nerūpi Nobelio premijos, nei kažkokia garbė, nebent toji mano garbė galėtų išlaisvinti Lietuvą. Visuomet mano tikslas buvo -- dirbti Lietuvai ir dėl Lietuvos."

Tyčia parinkau keletą būdingesnių pasisakymų, kad dar vieną sykį būtų paryškintas Vinco Krėvės asmeninis ir kūrybinis veidas. Savaime suprantama, nors čia tik paviršium apibrėžta jo vieta mūsų grožinėj literatūroj, Juozo Kapočiaus leidinio "duona ir druska" yra Vinco Krėvės raštai, pradedami Sutemom (Sutemose), Dainavos šalies senų žmonių padavimais ir baigiami Dangaus ir Žemės sūnumis, kurie, berods, yra buvę rašytojo gyvenimo svajone. Jeigu iki šiol lenkiam galvas Tėvynės Mylėtojų d-jai už tai, kad ji Amerikoj išleido Vinco Kudirkos raštus, tai ar menkesnį darbą atliko Juozas Kapočius, išleisdamas Vinco Krėvės pomirtinę raštų laidą?...

Deja, mūsų periodika to leidinio vertinimui bei apibūdinimui néra skyrusi gausesnio kiekio eilučių. Didžiai dažnai apkrautas "darbo viršvalandžiais", už kuriuos žmonės kartais ir dėkui nesako, aš pats iki šiol irgi neprisirengiau apie tą paminklinį leidinį Dirvai parašyti. Tačiau galvoju, kad nuoširdžios pastangos niekad néra vėlyvos. Jeigu ir kiti lietuvių laikraščiai dar kartą prisimintų V. Krėvę, esu tikras, kad puiki jo raštų laida atsirastų dar ne vieno lietuvio namuose.

Kai pasidairai mūsų emigrantinio gyvenimo artimesnėj ar tolimesnėj kaimynystėj, kai peržengi vieną ar kitą tautiečio slenkstį, daug daugiau regi ten ištaigos, negu nedateklių ir vargo. Tad argi jau néra kelio Vincui Krėvei į tuos namus? Man rodosi, kad pomirtiné jo raštų laida turėtų būti ne tik bematant išpirkta, bet galėtų ir pakartojimo sulaukti.

Vincas Krėvė gimė ir pradėjo kurti tokiu metu, kada buvo labai slidu nugarmėti į pakalnę. Šiandien jis galėtų būti didelis vardas rusų literatūroj, galėtų būti antras Mickevičius lenkuose, o tokiu atveju mes tik grąžytumėm rankas ir bandytumėm beviltiškai įrodynėti, kad jis yra lietuvis. Bet ar galim atsiimti Adomą Mickevičių, nors tas daugiausia dainavo tik apie Lietuvą? Ištikro ir Vincas Krėvė bandė rašyti lenkų kalba, bet vieną dieną, kai dar visos mūsų kultūrinės pastangos buvo carinės Rusijos replėse, jis apsisprendė būti lietuviu rašytoju ir, savo sukurto Šarūno atkaklumu, to apsisprendimo laikėsi iki gyvenimo saulėlydžio. Nedidukas kūnu, Vincas Krėvė savo talentu ir kūrybine dvasia buvo kaip vienas ar kitas Dainavos šalies milžinas, apie kuriuos jis taip dailiai mokėjo mums pasakoti.

Štai gabalėlis jo kūrybos, kuri pati už save kalba:

"Ir praėjo tamsus ruduo, miglotas, ūkanotas
Jau praslinko žverbla žiema, šalta, snieguota.
Jau užstojo ir linksmas pavasarėlis, sučiulbėjo paukščiai,
sučyravo vieversėlis; medžiai prasprogo, girios nubudo,
mėlyni ežerai susiūbavo sulūūliavo...
Nenubudo tik jauno bernelio jausmai, neprasprogo jo krūtinė.
Nenusidžiaugė tik jo seno tėvo širdis, nenurimo...
Pamilo bernelis jaunąją mergelę, bet ji jo jauna nei mylėti
nemylėjo, nei žinoti nenorėjo.
Ir nuvyto jaunoje krūtinėje širdis kaip gėlė, šalnos užgauta,
kaip žiedas, tvankią dieną nuskintas.
Vai, ir rado bernelį po žalia liepa besėdintį; kaip
užmigo svajodamas, daugiau nebenubudo.
Nešė jauną aukšton klėtin, tėvo dvaran, ir paguldė
ant kietos lentos, ant baltų klosčių...
O kai pamaté tai senasis tėvulis, kuris sūneliui tik
ir gyveno, tai lyg pamišo senis. Rovė savo žilus plaukus,
žmones mušė, dievus keikė, dangui grasė..."

(Dainavos senų žmonių padavimai, Neramūs kalnai).

Berods, pakanka tų keliolikos eilučių, kad galėtumėm suvokti ir pajausti Vinco Krėvės talento jėgą. Čia ir nuostabus kalbos ritmas ir grožis, čia ir subtilūs gamtos paveikslai, čia ryškūs bruožai to ryžto, atkaklumo, gyvastiškumo ir dramatiškumo kupinų charakterių, kuriuos Vincas Krėvė sukūrė. Šiandien jis jau yra mūsų grožinės literatūros klasikas. Dr. Vincas Maciūnas rūpestingai jo raštus suredagavo, Juozas Kapočius su nemenkesniu rūpesčiu juos išleido. Tas paminklinis leidinys vien savo išore gali būti kiekvienų šviesesnių namų puošmena. Tačiau, kaip man atrodo, Vinco Krėvės pomirtiné raštų laida lietuvių namuose turėtų atsirasti dar ir dėl šių priežasčių: tautinės ir asmeninės garbės reikalas lietuviškai knygai savo namuose skirti akivaizdų kampą; nors ir skaitytas, dar kartą paimtas į rankas Vincas Krėvė gali būti didis mūsų dvasios stiprintojas; namuose, kur yra jaunimo, giliausia ir gražiausia prasme jo raštai galėtų būti lietuviška mokykla.

Na, bet pažiūrėsim, kiek laiko ta puikiai išleista Vinco Krėvės raštų laida dar gulės Liet. Enciklopedijos leidėjo knygų sandėly...

(Bus daugiau)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liquer, Import. from Italy....5th $5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška..5th $3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France.....5th $1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand 5th $4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine.....5th $ .69
6. ST. REMY BRAND, Import. from France.....5th $3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine .....5th $ .98
8. BORDEAUX Wine ,Red or White.....5th $ .98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Artesian-Restaurant-

AND LOUNGE

2432 WEST 63rd STREET

Jau yra pilnai įrengtas ir veikia, turi virš 300 sėdimų vietų.

Čia galite netik gerai ir nebrangiai pavalgyti, bet atšvęsti krikštynas, vedybas, sukaktuves ir kitokias Jūsų šeimynines ar visuomenines progas.

Elektriniai vėsinamas. Atvykit į mūsų restoraną-lounge, kur valgių pasirinkimas įvairus, nebrangios kainos ir taip pat didžiausias pasirinkimas vietos ir užsienio gėrimų. Parap. draugijos, klubai ir vienuolynų rėmėjų draugijos susirinkimams ir posėdžiams banketo patalpomis naudojasi nemokamai. Telpa virš 300 asmenų. **Kad būtumėt užtikrinti dėl vietos, patelefonuokite 436-4622.** Atdaras nuo 6 v. ryto iki 1 val. nakties.

MOTERIS KARNAVALO AIKŠTĖJE

JUOZAS ŠVAISTAS

NOVELĖ

(7)

— Štai tasai gaivališkas gamtos prajovas, lyg fetišas koks. Pamatyti, nusilenkti jam tūkstančiai turistų kasmet suplaukia.

Pakrantėj ne tik tos dvi moterys, bet daugybė žmonių. Stovi, žiūri ir atsistebėti negali. Ilgainiui tas nesuvokiamas kritimas, kaip hipnozė, rodos pagauna visą žmogų ir neša kartu į bedugnę. Gražina atsiremia į savo draugę ir skundžiasi:

— Aš jau nebegaliu... Man galva sukasi ir svaigsta...

— Gerai, brangioji. Grįžtam į parką. Iš karto gal perdaug. Po truputį reikia pratintis.

VII

Draugės viena antrai nekliudė ir nevaržė. Kiekviena atliekamą laiką naudojo savaip. Rožytė plieké kortomis. Tai josios aistra ir pomėgis. Tokia aistra, kad jai visvien kas lošti — rėmi, maušelis, pokeris — bet tik kortos rankose. Partnerių visada užteko, ilgai ieškoti nereikėdavo.

Gražina ne tik kad nemėgo, bet tiesiog organiškai nepakentė nei kortų nei kortininku. Kažkokie pakvaišę, be turinio atrodydavo jai. Šiuo požiūriu ir Rožytė sumenkėdavo jos akyse. Bet tik šiuo požiūriu. Dėl daugelio kitų gerų savybių nepamainoma buvo draugė.

Gražina daugiausia vaikščiojo, arba sėdėdavo susimąsčiusi. Atkrito, nusmuko kasdienybės rūpesčiai, namų ruoša. Laisvesnė pasijuto savo dvasia. Kitokios mintys iškildavo. Nejučiomis grįždavo prie Aleksandro priekaištingų žodžių: "O kodėl tau netapyti, nepiešti? Bet prabanga tave išpaikino! Savo dvasia tu nutukai, surambėjai — šit kas!"

Skaudžiai plakdavo tie žodžiai, daug skaudžiau negu numatytos skyrybos. Visai sutikdavo, kad Aleksandras nors kartą buvo teisus. Dažnai susimąstydavo:

— Iš tikrųjų, kodėl aš visai užmečiau tapybą? Kodėl? Gal ir ne visai taip... Kartais buvau besirengianti nutapyti kokį nors peizažą ar natūrmortą. Bet... pasirodydavo pigu ir banališka. Vis galvojau apie rimtą, įspūdingą kompoziciją. Deja, tik galvojau. Kodėl gi nedariau? Ko man trūko? Talento, pašaukimo? Tos mano meno studijos gal tik ūpo, nuotaikos dalykas? Gal nieko gilesnio manyje nėra?

Tokiais momentais pasigesdavo artimo meniškos sielos žmogaus.

— Rožytė gera, maloni draugė, bet tik praktiškais reikalais. Jai menas toks tolimas, kaip šiaurės ašigalis. Visas supratimas ar įvertinimas: "Čia gražu, čia negražu. Patinka man, ar nepatinka". Bet giliau, kur esmė, kur kūrybos paslaptys, su ja nepasikalbėti. Lygiai toks pat ir Aleksandras. Jo draugystė ne skatino, ne žadino kūrybos, bet kažkaip šaldė ir slopino.

Ilgėdamosi draugo, prisiminė apie knygą.

— Taip, iš tiesų! Juk yra gerų vertingų veikalų, kur nuoširdžiai, draugiškai pasisako gilių minčių ir jausmų žmonės.

Užragino Rožytę. Pavažinėjo po miesto knygynus ir susirado ieškomą knygą: K ū r y b a i r j o s p a s l a p t y s.

Ėmėsi studijuoti. Juo toliau, juo daugiau ryškėjo. Aiški išvada: kūrybai, be talento, be mokslo, be tinkamo pasirengimo, reikia dar idėjų, reikia kančių — didelių, gilių, žmonijos kančių. Reikia prometėjiško nerimo, nuolatinio atsipalaidavimo nuo kasdienybės, nuo daugelio gyvenimo malonumų.

Kančių poveikyje ėmė rodytis kenčianti moteris, lyg jos pačios gyvavaizdis tarp linksmos, nerūpestingos publikos karalienės Viktorijos parke. Vaizduotė, atsirėmusi į realybę, nukelia ją toliau. Kažkur didžiulėj, plačioj vieno miesto aikštėje triukšmingas karnavalas. Dūksta, šėlsta minia. Nebežino, kaip iš savo kailio išsinerti, net gyvulių kaukėmis baidykliškai užsidengusi savo veidą ir žvėrių uodegas prisikabinusi.

Ir štai toje pat aikštėje, ryškioj tuštumėlėj vieniša, apleista, kenčianti moteris. Tamsus gedulo apdaras, suklupusi ant kelių, veidas skausmo išraižytas, liesos rankos kietai sunertos, lyg sopulingoj maldoj.

Pagalvoja:

— Juk daug tokių moterų gyvenimo aikštėje tarp linksmos siuntančios minios. Bus puikus, didingas paveikslas! Viską atmetusi, rimtai imsiuos šito siužeto!

Gražinos sieloj staiga lengva ir sotu, tartum iki dausų būtų pakilusi. Nuotaika žvali, judri. Net visoj jos išvaizdoj, žodžiuose, judesyje visa tai atsimuša. Ir Rožytė ir kiti tuojau pastebi. Pirmiau apsmukusi, nuleista galva, kaip tikras ligonis pasirodydavo tarp žmonių. Dabar šviesi, gyvom akim.

Rožytė iš tikrųjų nusistebėjo:

— Kas tau, Gražina? Kodėl tokia staigi atmaina?

— Oi, brangioji, suradau save! Suradau save!

— Ką tai reiškia?

— Dabar neklausinėk... Paaiškės vėliau!

Bematant apkabino draugę ir karštai bučiavo.

— Oi, Rožyte, kaip aš tau dėkinga už šitą išvyką!

Gražina karščiavosi. Jai rūpėjo ko greičiau daryti eskizus. Nerimu degė: jei šitas kūrinys pasiseks, imsis kitų, tokių pat reikšmingų.

Kol baigėsi atostogos, buvo apgalvoti ir žemiškieji reikalai. Nusisamdys sau kuklų butuką netoli Rožytės. Į didžiąsias parduotuves eis ieškoti darbo, kaip dekoratorė. Pradės nuo Rožytės Fair. Čia gal ir draugės rekomendacijos šį tą nulems. Jei nepasisektų pas Fair, eis kitur — Marshall Field, Montgomery. Vis kur nors užsikabins.

(Bus daugiau)

KASIULIS LINIJŲ POETAS

Prancūzų spauda apie Vytautą Kasiulį ir jo kūrinius

"Romantiškas Kasiulio pasaulis mus nukreipia nuo įprastinių kelių. Švelnus ir nostalgiškas — jis mus iš karto nustebina: jis dainuoja su dideliu džiaugsmu savo vaizduotės pasaulį, kur visi žmonės — poetai, visi daiktai — papuošalai ir visi sodai yra Rojaus sodai". Taip Vytauto Kasiulio, dabar gyvenančio Paryžiuje, tapybą apibūdina žymus prancūzų meno kritikas Jean Chabanon.

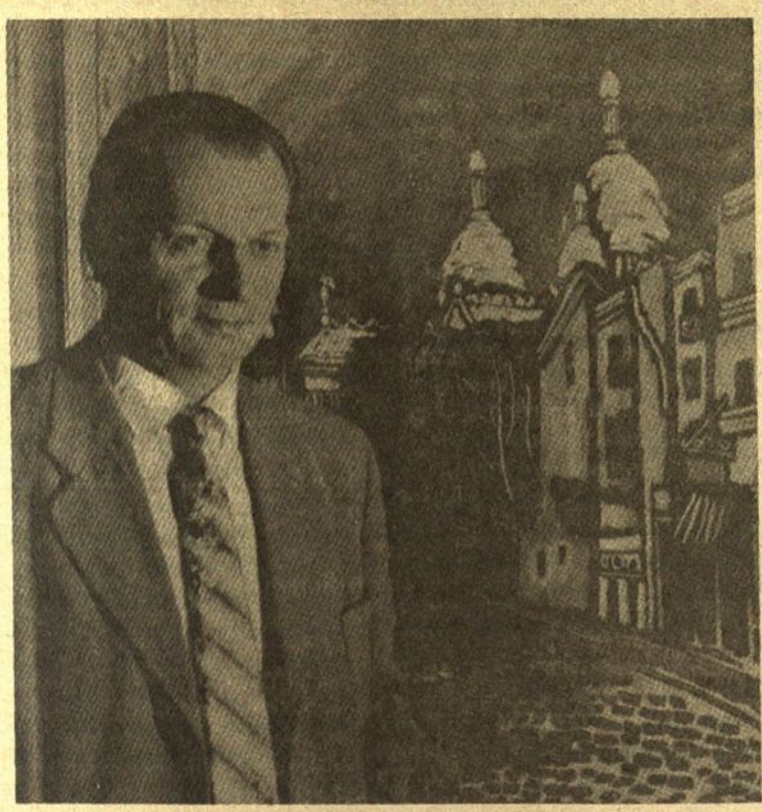

Vytautas Kasiulis, gimęs 1918 m. Simne, šiuo metu Paryžiuje minimas tarp iškiliausių dailininkų.

Kasiulio kūrybos pasisekimas Paryžiuje ir pasaulyje nestebina nei vieno, kuris jį geriau pažinojo. Kasiulis susilaukė vieno iškiliausiųjų Paryžiaus dailininkų vardo be jokių išorinių triukų, be jokių protekcijų, vien tik savo neeilinio talento dėka, savo kūrybinės technikos ir tematikos originalumu ir šviežumu.

Apie Vytauto Kasiulio paskutiniąją parodą, įvykusią gegužės mėn. Paryžiuje Beaux Arts galerijoje, prancūzų spauda labai šiltai atsiliepė.

Paryžiaus meno kritikos savaitraštis Arts, gegužės 13 d. numeryje apie V. Kasiulio parodą rašo:

"Kasiulio naujųjų kūrinių paroda, atidaryta Beaux Arts galerijoje, iš naujo iškelia į aktualijas šio lietuvio tapytojo kūrinius, pripažinto, kaip originaliausio Paryžiaus mokyklos, kuris sugebėjo savo kūriniams duoti stiprų individualinį požymį.

Jo, kaip ir daugelio kitų menininkų, imigravusių į Prancūziją, gyvenimas yra pilnas įvairiausių kraštutinių vingių. Pasaulį jis išvydo 1918 m. Simne. Tapytojo sūnus, ir užtat galima sakyti, kad jaunas Vytautas Kasiulis išmoko operuoti teptukais bei dažais drauge su savo vaikystės žaidimais. Priimtas 1937 m. į Kauno meno mokyklą, 1941 m. gavo aukščiausiais pažymiais baigimo diplomą, drauge pateikdamas ypatingos meninės vertės kūrinį, kuris jam suteikė galimybę dar tais pačiais metais tapti tos pačios mokyklos profesoriumi. Ten jis profesoriavo iki 1944 m., per tą laiką laimėdamas pirmąją valstybinę premiją, o 1943 m. Kauno valstybinio meno muziejaus kviečiamas surengė jame savo pirmąją parodą, išstatydamas apie šimtą darbų.

Po karo Kasiulis savo kūrinius išstatė keliuose vokiečių miestuose, o 1946 m. jis buvo paskirtas Freiburgo meno instituto profesoriumi. Atvykęs į Prancūzijos sostinę 1948 m., kad pragyventų, turėjo tenkintis skurdžia nakties sargo alga, bet tai neatėmė jam vilties. Toji sunki kova už būvį tik sustiprino jame pasiryžimą bet kuria kaina sekti savo pašaukimo keliu. Greitai jis buvo pripažintas kritikos ir paremtas paveikslų prekybininko Stiebel'io, kuris kelerių metų laikotarpyje savo galerijoje suorganizavo jam visą eilę parodų, atidarydamas Kasiuliui kelią į kitas parodas Prancūzijoje ir užsieny, kur po to jo kūriniai buvo įsigyti muziejų bei žymių kolekcionierių.

Ištikimas pats sau, Kasiulis, kuris jau seniai buvo susiradęs savitą stilių, nenustojo tęsti tyrinėjimų tikrame meno kelyje.

VYTAUTAS KASIULIS — Montmartre (aliejus)

VYTAUTAS KASIULIS — Jazz (aliejus).

VYTAUTAS KASIULIS — Muzikantas (aliejus).

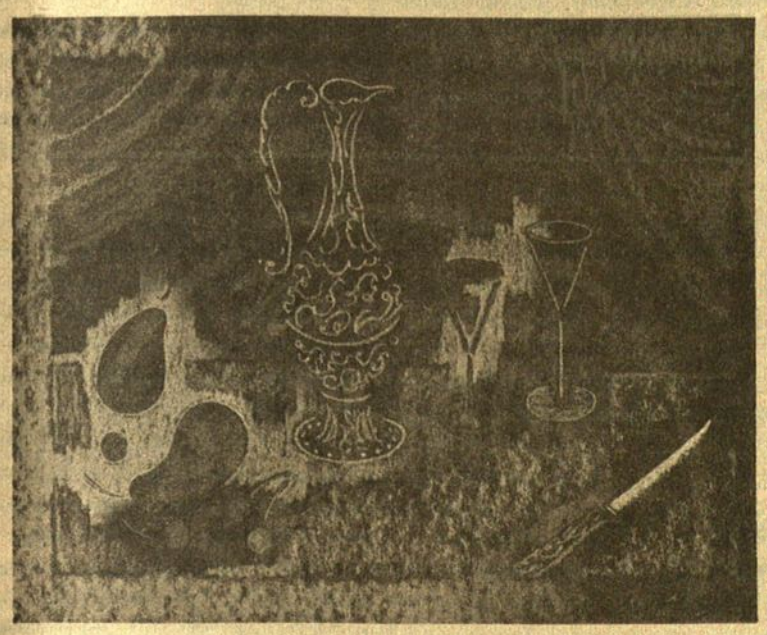

VYTAUTAS KASIULIS — Nature morte (pastelė)

Pradėdamas nuo juodos plokštumos, kuri jam tarnauja kaip fonas ir kaip pagrindas, jis kuria savo guvias formas, nesiekdamas vienok pilnumoje atskleisti nakties spalvos, leisdamas jai vien apgalvotais protarpiais tik prasiskverbti. Užtat jo aštrios ir drauge labai subtilios būtybės pilnumoje išreiškia savo buvimą. Toji technika jam padėjo susirasti naujas ir originalias formas, kurias jis sugebėjo išskirti iš pagrindinių spalvų bei formų. Kiekvienas Kasiulio teptuko brūkšnys išreiškia aliuzijas, fikcijas, prileidimus. Gaunasi vaizdas, kad tūkstančiai netikėtumų, taip formos, taip ir spalvų atžvilgiu, it savaime išplaukia iš jo teptuko, kada jis kuria paveikslą. Plastikiniai juokai, nerūpestingumai, sąmoningos deformacijos, kurios įsiterpia į savaimingus spalvų nutekėjimus, išvadoje įgauna rafinuoto žinovo išraiškas.

Dažnai spalvų apimtis pasireiškia spindinčiais fejerverkais, sukurianč i a i s spektrines bei barokines formas, kurios savo ruoštu arabesku pagalba tapdamos gyvomis, samoningoje gradacijoje ryškėdamos turtingomis, sutirštintomis ir besikaitalioiančiomis spalvomis, pasireiškia itin patraukliomis šviesomis. Vaizdinės vertybės, glūdinčios įvairių kontrastų ritmuose, yra lyg išbaigiamos poetiška to tapytojo vizija, kuris su meistrišku sumanumu kuria burtų pasaulį, kur ryškus lyrizmas ir laki "vaizduotė tiesiog tryška".

Kiti meno laikraščiai, Kaip Le Peintre, Amateur d'Art ir Nouveaux Jours įsidėjo plačias recenzijas apie Vytauto Kasiulio parodą.

VYTAUTAS KASIULIS — Knygų pardavėjai prie Senos (aliejus)

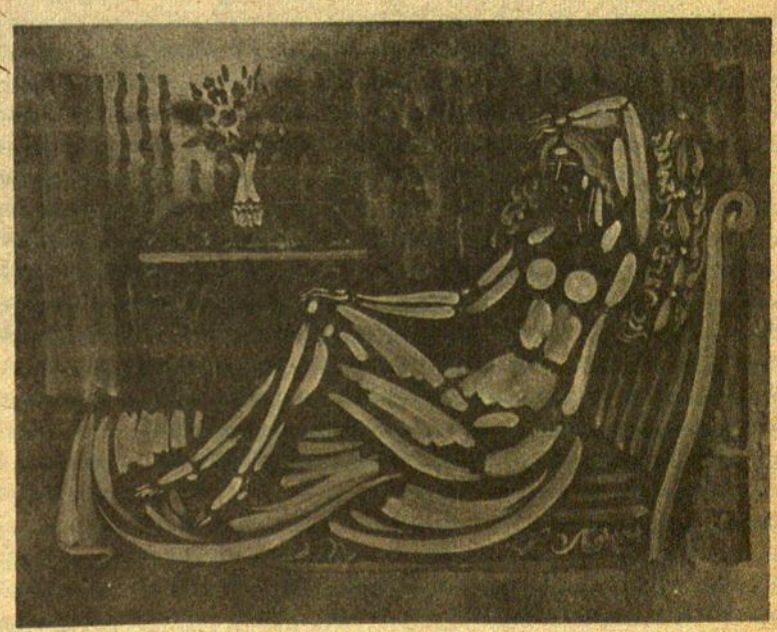

VYTAUTAS KASIULIS — Gulinti moteris (aliejus)

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 14 D. 3:30 val. p.p. muziko Antano Nako fortepiono studijos mokinių rečitalis Jaunimo Centre.

BIRŽELIO 21 D. Chicagos Balfo piknikas Bučo darže, Willow Springs, Ill.

BIRŽELIO 28 D. Laisvosios Lietuvos laikraščio gegužinė K. Velbasio sode, 111 So. Archer & Bell Road.

CAPE COD

CRAIGVILLE BEACH

VASARVIETĖ "JŪRA"

praneša, kad vasarojimo sezonas prasideda **birželio 15 d. "JŪRA"** randasi **West-Hyannis port'e, Marie Ave., tik ketvirtis mylios nuo žinomo šiltosios srovės Craigville paplūdimio.** Graži, rami aplinka, geras lietuviškas maistas ir jaukūs kambariai suteiks kiekvienam vasarotojui gerą poilsį. Su užsakymais kreiptis:

O. ŠLEPAVIČIENĖ
P. O. Box 307
Centerville, Mass. 02632
Telefonas: Hyannis, Code 617, 775-4146.

Kun. Stasio Valiušaičio sukaktis

Prieš 25 metus nedideliame Baisogalos miestelyje, per Šv. Antano atlaidus, skardžiai skambėjo senos, gražios bažnyčios varpai. Tolimoj kaimo sodyboj motina, seserys ir broliai tarsi išgirdę nepaprastą varpų aidą nubraukė džiaugsmo ašarą nuo veido, skubiai pasikinkė pora geriausių arklių, prisėdo pilnas vežimas ir išvažiavo į mylimo sūnaus, brolio kunigo Stasio pirmąsias Šv. Mišias, Baisogaloj.

Gausi ir graži Valiušaičių šeima buvo žinoma keliuose kaimyniniuose valsčiuose ir parapijose. Tad nebuvo ko stebėtis, kad tą dieną į Baisogalą privažiavo, kaip niekad, tiek daug žmonių. Visi norėjo pamatyti kunigą Stasį ir palinkėti jam Dievo palaimos jo pasirinktame gyvenimo kelyje.

Kun. Stasys Valiušaitis gimė 1910 rugpiūčio mėn. 13 Juodupių kaime, Baisogalos valsč., Kėdainių apskr. Baigęs "Saulės" progimnaziją Šeduvoj, išvyksta į Belgiją ir baigia Melles-Les-Tournay gimnaziją. Grįžęs į Lietuvą stoja į dvasinę Seminariją Telšiuose. Kunigu įšventintas 1939 metais birželio 3. Tuoj po didžiosios jo šventės Baisogaloj paskiriamas vikaru į Palangą, o tų pačių metų rudenį perkeliamas į Telšių Katedrą vikaru.

Būdamas Telšiuose kun. Stasys patraukliais pamokslais, paskaitomis, jaunatviška energija įgijo populiarumo žemaičių jaunimo ir senimo tarpe.

Užėmus Lietuvą bolševikams, kun. Stasys atkakliai gina Bažnyčios teisę ir tėvynės laisvę. Per pamokslus aiškina žemaičiams padarytą skriaudą, priešinasi jų kėslams... Už tat okupantų laikraštis "Bezbožnik" atkreipia savo dėmesį ir kun. Stasį smarkiai puola. Kad išvengus arešto, kun. Stasys, patariamas Vyskupo, apleidžia jo mylimus Telšius ir slapstosi iki bolševikai pasitraukia iš Lietuvos.

Vokiečių okupacijos laikotarpyje kun. Stasys dirba Papilėj, Mažeikiuose ir Vainute. Skaudžiai išgyvendamas Lietuvos ne-

Kun. ST. VALIUŠAITIS

laimę, kun. Stasys nepritaria ir rudiesiems nacių okupantams. Bažnyčioje per pamokslus iškelia jų daromas skriaudas, kraugeriškus kėslus.

Artėjant antrajam bolševikų okupacijos momentui, kun. Stasys traukiasi į Vakarus. Pakeliui drauge su kun. Martinkum atlieka prievartos darbus Klaipėdos krašte.

Patekęs į Vokietiją, apsigyvena Muenchene, kur eina lietuvių klebonijos kapeliono pareigas.

1945 metais išvyksta į Romą studijuoti bažnytinę teisę Popiežiškame Grigaliaus Universitete. Drauge eina ir lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos ekonomo pareigas. 1950 metais vasario mėn. 17 d. baigia studijas Kanonų teisės daktaro laipsniu.

Studijas baigęs kun. Stasys Valiušaitis atvyko į Ameriką. Virš metų išgyveno Columbus, Ohio, vyskupijoje svečio teisėmis, kol persikėlė į Brooklyno vyskupiją, kur įvairiose svetimšalių parapijose ėjo vikaro pareigas. Dabar kun. dr. Stasys Valiušaitis yra St. Leonard's High School kapelionas ir mokytojas.

Kun.dr. Stasys Valiušaitis šalia savo tiesioginių pareigų, nuolat nevengia to darbo, kur tik reikia aukos, pasišventimo.

Amerikoje kun. Stasys Valiušaitis dirba svetimtaučių tarpe. Tačiau lietuviškame darbe reiškiasi labai aktyviai. Dirbo Balfe, pravedė gerai organizuotus vajus, koncertus ir t. t. Rašo į lietuviškus laikraščius, įvairiomis progomis taria jautrų žodį. Lietuvos Prezidento Antano Smetonos 20 metų mirties minėjime New Yorke skaitė invokaciją, dalyvauja kaip svečias įvairiose jaunimo organizacijų šventėse, kaip skautų, neolituanų, sportininkų ir kitų.

Paskubom bandžiau sutraukti mielas kun. Stasy, Tavo nueitą gyvenimo kelią per 25 metus. Gerai žinau, kad ne viskas čia suminėta. Tavo duosni ir gera širdis apima platesnį horizontą.

Minint Tavo 25 metų kunigystės sukaktį iš širdies Tau linkime Aukščiausiojo palaimos, ištvermės ir energijos ateities darbams.

Tarp daugelio veidų, kurie ateis Tave pagerbti, Tu ieškosi savo motinos senatvės išvarginto veido. Jos čia nebus. Ji ir Tavo gausi brolių ir seserų šeima kur nors susirinkę Tėvynėj, o gal Baisogalos bažnyčioj, prašys Aukščiausio palaimos Tavo brangioje sukaktyje.

J. Sirusas.

ŽUVUSIEMS AR ŽŪSTANTIEMS?

Kun. L. JANKUS

Gražus ir kilnus paprotys yra prisiminti mirusius, karts nuo karto aplankyti jų kapus. Visi lankome ir puošiame giminių, artimųjų, draugų amžino poilsio vietas.

Organizacijos taip pat prisimena savo mirusius narius. Vienas iš kilniausių darbų yra aplankyti kapus tų, kurie atidavė savo gyvybes už mūsų laisvę. Tai karių kapai. Dažnai valstybė skiria specialias kapų lankymo dienas, karžygių pagerbimo šventes.

Amerikiečiai savo žuvusius karius pagerbia vad. Vainikų (Decoration) Dieną. O lietuviai?

Turime lapkričio 23 d. Tačiau ji yra daugiau kariuomenės, gyvo organizmo šventė, o už žuvusiuosius karius lietuviai meldžiasi vėlinių dieną.

Šio rašinio tikslas yra prisiminti ne mirusius, bet gyvus Lietuvos karius. Laisvos Lietuvos neturime, bet Lietuvos karių turime. Visą armiją. Jie nėra jauni, uniformuoti vyrai, kaip įprasta žiūrėti į karius. Jų tarpe yra senukai, moterys ir net vaikai. Uniformos vietoje juos dažnai pridengia tik skudurai. Medalių vietoje -- jie nešioja gyvas žaizdas arba jų randus.

Tie gyvieji Lietuvos kariai traukia šiandien sutartinę, bet ji nebėr skambi daina, o tik gailus dūsavimas.

Lietuvos laisvės kariai šiandien negyvena kareivinėse, o pūva sovietų kalėjimuose arba tūno Sibiro zemliankose, kolchozų lūšnose, tremtinių barakuose, Brazilijos džiunglėse.

Į Balfą ateina visa tų karių procesija: luošieji iš Vokietijos, aklieji iš Norvegijos, ligoniai iš Argentinos, senukai iš Kolumbijos, batų valytojai iš Kubos... Tai vis Lietuvos kariai, karžygiai, savanoriai, dažnai Vyties Kryžiaus kavalieriai.

Į Balfą ateina ir moterys, mergaitės ir vaikai, kurių dauguma kovojo dėl Lietuvos laisvės, iškentėjo šiaurės šalčių kančias, perėjo Lubiankos požemius ir negrįžo prie paliktos sodybos griuvėsių, nes tos sodybos jau nebėr, dažnai net neleidžiama jiems ir Lietuvoj apsigyventi, tad jie klaidžioja po Ukrainą, prie Volgos krantų, daugelis "repatriavo" Lenkijon. Laimingesnieji pasiekė laisvąjį pasaulį, tačiau ir čia jų vargai ir bėdos dažnai nepasibaigia.

Į šitą buv. tikrų Lietuvos karių procesiją jungiasi tūkstančiai tremtinių, likusių Vokietijoje, nuklydusių Italijon, Prancūzijon ar į kitus pasaulio kraštus. Ne savo valia jie užgesino namų židinius prie Dubysos ar Nemuno. Raudonas rūkas išbloškė juos iš gimtų namų dėl to, kad jie kovojo dėl laisvos Lietuvos idealų. Jie irgi kariai.

Į šių tarpą jungiame ir tūkstančius lietuviškų šeimų, drūtai kaip ąžuolas apsikasusių Suvalkų Trikampyje, kovojusių dėl Lietuvos laisvės ir tos laisvės laukiančių, kurie per savo namus perleido karų liepsnas ir patys yra dažnai viską praradę, gyvena svetimo ir komunistinio režimo valioje.

Ir Amerikoje yra gal nedidelis, bet labai reikšmingas Lietuvos karių būrelis, kuriam šiandien labiau reikalinga duonos plutelė nei rytoj koks nors vainikas ant būsimo kapo, ar paminklas.

Kartą krikščionis nunešė ant mirusiojo kapo gėlių puokštę. Ten jis pamatė, kad kinietis padėjo ant savo tėvų kapo ryžių lėkštę. Krikščionis taré kiniečiui: "Mirusieji juk negali tavo ryžių paragauti". Kinietis atšovė: "O tavo mirusieji ar gali gėlėmis pasigrožėti, jas pauostyti?".

Gerai darome prisimindami mirusiuosius, pagerbdami žuvusius dėl Tėvynės. Tačiau ne mažiau svarbu prisiminti dar gyvus esančius, mūsų pagalbos laukiančius, buvusius Lietuvos laisvės karius.

Dažnai yra gėda statyti paminklą Tautos didvyriui, kuris mūsų užmirštas numiré pusbadžiu. Senieji Amerikos lietuviai dabar gailisi, kad Dariaus - Girėno paminklams dabar daugiau išleidžia negu sudėjo aukų jų lėktuvui. Gražu liaupsinti Sibiro mergaites, parašiusias dangų veriančias ir pasaulį stebinančias maldas, bet ar galime būti kurti jų šauksmui: "Duonos, vaistų ir rūbų Sibiro tremtiniams labai reikia".

Tėvynė Lietuva kadaise davė žemės sklypelius, medalius mūsų savanoriams. Deja, tie savanoriai, kurie gyvi, senai praradę žemę, o medaliai, Vyties Kryžiai neapsaugo jų nuo bado ir šalčio. O tokių yra ištisi sąrašai.

Šv. Rašto turtuolis maitino Lozorių tik trupiniais nuo savo stalo, už tai Viešpaties buvo pasmerktas; ateities kartos pasmerks mus dar labiau, jei nei tų trupinių savo Tautos Lozoriams neduosime.

Gražūs žodžiai, ilgi laikraščių strapsniai apie Tautos karžygius ir kankinius jų nei pavalgidina, nei aprengia ir būsimieji paminklai ar vainikai ant jų kapo nesuteikia jiems, gyviems jokios paguodos.

Balfas turi tų lietuvių kankinių ir varguolių vardus ir adresus. Deja, dėl lėšų stokos tenka jų sąrašus trumpinti, braukyti, nes, vargeli mano, nebeištenka nei po mažą siuntinuką, jei visus šauksmus patenkinti.

Lietuvos kankiniams šelpti niekas kitas aukų neduos, tik tiek galėsime šelpti, kiek patys suaukosime.

Visiems laisvojo pasaulio lietuviams Birželio Keturioliktoji tepakeičia amerikonišką Vainikų Dieną. Tą dieną prisiminkime žuvusius Sibiro taigose ir dar labiau ryžkimės konkrečiai padėti išlikusiems gyviems Lietuvos karžygiams.

Jei man kas pavestų uždavinį sutelkti lėšas, kuriomis būtų puošiamas nežinomo kareivio kapas, pastatytas marmuro antkapis -- labai lengvai reikalingas sumas surinkčiau, paminklas būtų tuoj pat pastatytas.

Tačiau, kai reikia surasti dolerį ar kitą gyvam karžygiui sušelpti, -- jau sunkiau. Visokios kliūtys atsiranda ir aukas renkantiems ir aukotojams.

Kas pasakys kodėl?

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Vytautas Alantas — 9 dramos veikalai 5 dol.

Pulgis Andriušis — Purienos po vandeniu — 1.50 dol., kietais virš. — 2 dol.

R. Spalis — Angelai ir nuodėmės — 1.50 dol.

A. Šapoka — Senasis Vilnius — 5 dol.

J. Kralikauskas — Mindaugo nužudymas — 3 dol.

K. Bradūnas — Sidabrinės kamanos — 2 dol.

J. Ignatonis — Lūžiai — 3 dol.

A. Tyruolis — Metų vingiai — 3 dol.

Visa eilė kitų anksčiau pasirodžiusių knygų, albumų, poezijos rinkinių.

Pats skaityk ir kitus ragink prenumeruoti DIRVĄ

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME *CAPE COD-OSTERVILLE*
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Šiemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.
Atidaroma vasarojimui nuo birželio 15 iki rugsėjo 15.
Iš anksto kreiptis:
ED. JANSONAS — 15 Rosedale Street,
Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NEŠ DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4½% PRISIŲSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUSKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service
2439 W. 69 St., Chicago. Ill., 60629
Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Įstaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS

Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvamas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintėlė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PRospect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VIctory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! — Mes aprengsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500" kostiumai ir paltai,
MANHATTAN marškiniai,
LEE ir DISNEY skrybelės.
Krautuvėje Jūs laukiami
kasdien,
o sekmadieniais
nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių!
Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Dalia Mackevičiūtė** šiomis dienomis baigė St. John's Colegiją Clevelande. Studijoms papildyti išvyks į New Yorką. Dalia buvo aktyvi Korp! Neo-Lithuania, Vaidylos Teatro, Studentų S-gos narė. Pasižymėjo savo vaidybiniais gabumais lietuviškoje scenoje.

• **Western Reserve Universitetą** baigė ir birželio 10 d. gavo diplomus: Magistro laipsniu iš prekybos administracijos **Pranas Matulis.**

Bachelor of Arts: **Augustinas Idzelis, Birutė Augustinavičiūtė, Meilutė Juškėnaitė, Vida Orintaitė.**

Bachelor of Science: **Kristina Stankaitytė, Elena Kazlauskaitė** (gail. seserų mokyklą).

• **Giedrė Natkevičiūtė** baigė Western Reserve Universitetą dantistų mokyklą ir gavo dantų chirurgijos daktaro diplomą.

• **Inž. Alfonsas Juodikis** Case Technologijos Institute 1964 m. birželio 9 d. gavo civilinės inžinerijos mokslo Magistro laipsnį.

Case Technologijos Institutą Bakalauro laipsniu baigė ir birželio 9 d. gavo diplomus: **Rimas Mykolas Titas** — elektros inžinerijos; **Valdas Maželis** — inžinerijos mokslo ir **Jonas Armonas** — chemijos.

Rimas Titas gavo darbą Cleveland Illumininiting Co., o Jonas Armonas gavo chemiko darbą Gliden dažų įmonėje.

Sėkmingai baigusiems mokslą tenka palinkėti, kad jie nesiribotų tik savo darbu, bet įsijungtų ir į lietuviškąją veiklą.

* ARTĖJA BIRŽELIO 14-15 DIENOS. Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius, pritariant visų organizacijų atstovams, rengia Lietuvos pavergimo minėjimą.

Birželio 14 d. 10 val. (sekmadienį) Šv. Jono katedroje mgs. Wolsh atnašaus Šv. Mišias už nukankintus ir išvežtuosius lietuvius. Jis pasakys pamokslą primindamas Lietuvos tragediją. Pamaldų metu giedos Čiurlionio Ansamblis vadov. Al. Mikulskio.

Tuoj po pamaldų einame į katedros salę, kur įvyks minėjimas. Pagrindines kalbas pasakys VLIKO atst. A. Kasulaitis ir demokratų kand. į JAV kongresą Robert Sweeney.

Te nepasilieka nei vieno lietuvio-ės namuose. Visi dalyvaukime pamaldose ir iškilmingam minėjime. Organizacijų vėliavos su asistomis turi atvykti prie katedros 14 d. 9:40 val. 9:50 val. visos vėliavos bus įnešamos į katedrą ir užims skirtą vietą prie altoriaus.

Atlikime lietuvio pareigą. Tik mūsų visų vieningas pasirodymas ir dalyvavimas reiškiamam proteste pagreitins Lietuvai atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Alto Clevelando skyriaus valdyba.

* EKSKURSIJOS Į CEDAR POINT prasidės birželio 13 d. ir po to vyks kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį.

CTS autobusai išvyks iš Public Square 11 ir 11.30 val. ryto, o grįš 5 val. p. p.

Bilietai po 3.25 dol. suaugusiems (ten ir atgal), vaikams iki 12 m. po 2 dol.

Bilietus galima užsisakyti iš anksto arba įsigyti informacijos biure Public Square. Sekite Dirvoje talpinamą CTS skelbimą.

* NEURŲ ŠEIMA, nustojusi savo brangaus brolio ir sūnaus, aviacijos kapitono Neuros Vietname, birželio 21 d., sekmadienį Brunsvike, savo ūkyje, ruošia pobūvį ir kviečia atsilankyti Clevelando lietuvių visuomenę ir šeimos bičiulius.

* JULĖ IR JURGIS SALASEVIČIAI IR ALVINA IR PETRAS LUIZAI išvažiavo į Maryknoll, N. Y., dalyvauti birželio 13 įvykstančiose Salasevičių vaikaičio, Petro Luizos brolio Juozo ir Alvinos sesers Domicelės sūnaus kunigo Lawrence. Jis baigė Maryknoll misijonierių seminariją.

Jo motina su kitais savo šeimos nariais vyksta irgi į tas iškilmes. Jaunas kunigas grįš į Clevelandą kartu su motina. Jo tėvas, Juozas Luiza, miręs pernai, nesulaukęs šių iškilmių.

SUKŪRĖ ŠEIMĄ

Birželio 6 d. Nesiliaujančios Pagalbos Panelės Švenčiausios bažnyčioje Clevelande įvyko Nijolės Garlaitės ir K. Pauliaus Žygo sutuoktuvės. Palaiminimą suteikė klebonas J. Angelaitis.

Vaišėse, kuriose dalyvavo virš trijų šimtų svečių, programai vadovavo L. Sagys, padedant A. Sagienei. Kadangi dauguma jaunimo, įskaitant ir abu jaunuosius, yra buvę ilgamečiai Grandinėlės šokėjai, tai susidarė vaizdas, kad Grandinėlė bent šiam vakarui vėl atgimė, ypač kai jaunosios atsisveikinimas buvo atliktas Sadutės šokyje, kurį šiam vakarui paruošė ir vadovavo L. Sagys.

Nijolė šį šokį daug kartų šokusi scenoje, tą momentą sujaudinta pergyveno tikrovėje.

Svečiai buvo sužavėti p. p. Sagių vadovavimu ir ispūdingu jaunosios atsisveikinimu. Abu junieji aktyviai dalyvavo lietuvių jaunimo organizacijose ir abu birželio mėn. baigė aukštuosius mokslus, Nijolė Ursuline College, gi Paulius Harvardą, kur gavęs stipendiją tęs toliau mokslą.

* A. L. TAUTINĖS SAJUNGOS Clevelando skyrius rengia savo tradicinį vasaros pobūvį narių šeimoms ir artimiems vienminčiams sekmadienį, liepos 12 d. po pietų, Dr. Algirdo ir Brigitos Nasvyčių namuose ir sode, 10823 Magnolia Drive. Nariai prašomi įsidėmėti tą dieną.

* ADOMAS IR IEVA NOREIKAI atvyko į Clevelandą pasimatyti su savo giminėmis ir artimaisiais. Noreikai Miami mieste turi Flamingo Courts vasarvietę, kur žiema didžiausia darbymetė. Vasarą turi laisvo laiko pavažinėti. Clevelande gyvena Noreikienės broliai Pongoniai.

GEGUŽINĖ KARIUI PAREMTI

Birželio 28 d. nuo 1 val. Čiurlionio Ansamblio namuose, L. V. S. Ramovės Clevelando skyrius rengia gegužinę. Gros muzika. Bus menine dalis. Šeimininkės paruoš skanių užkandžių ir gaivinančių gėrimų.

Kadangi 24 -- Joninės, 27 -- Vladislovas ir 28 -- išvakarės Petrų ir Povilų, tai visus varduvininkus kviečiame atsilankyti į pagerbtuves, gi artimuosius pagerbti varduvininkus.

Kviečiame atsilankyti ramovėnus su šeimomis, varduvininkus ir plačiąją Clevelando visuomenę į rengiamą gegužinę ir varduvininkų pagerbimą.

Clevelando Ramovės sk. valdyba.

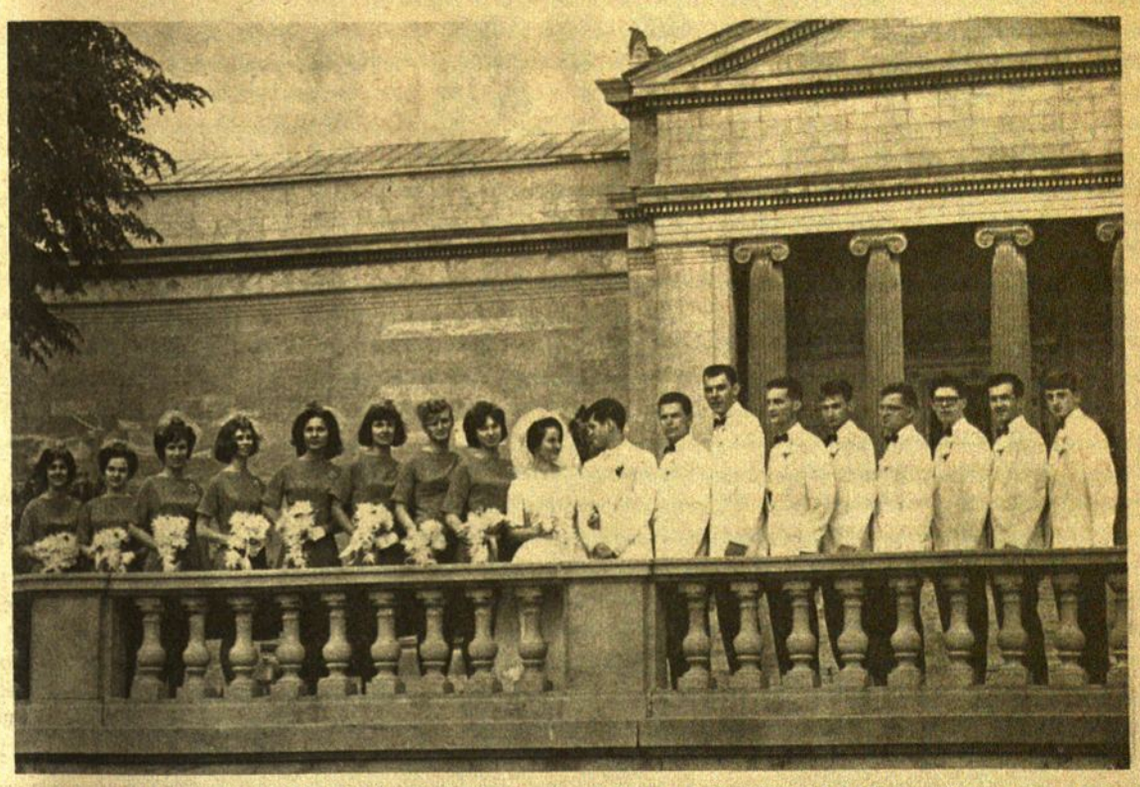

Praeitą šeštadienį Clevelande susituokę Nijolė Garlaitė ir Paulius Žygas tarp pamergių ir pabrolių. Iš kairės: V. Smalley, E. Šenbergaitė, R. Laniauskaitė, K. Gelažytė, E. Augustinavičiūtė, B. Augustinavičiūtė, R. Žygaitė, G. Garlaitė, jaunieji Nijolė ir Paulius Žygai, A. Kavaliūnas, R. Skrinska, A. Šenbergas, A. Rukšėnas, J. Šenbergas, A. Idzelis, G. Neimanas ir A. Makaitis.

Sadutės šokėjos atsisveikina su Nijole. Iš kairės: A. Sagienė, E. Augustinavičiūtė, R. Laniauskaitė, J. Kavaliūnaitė, K. Gelažytė, E. Šenbergaitė, G. Garlaitė, vidury sėdi jaunoji Nijolė Garlaitė-Žygienė, V. Smalley, R. Žygaitė, L. Kasperavičiūtė, G. Degutytė, G. Mariūnaitė, A. Gelažytė, B. Augustinavičiūtė.

J. Garlos nuotrauka

SAMO laikrodžių ir brangenybių krautuvė persikėlė į naują vietą: **821 E. 185 St.,** prie La Salle kino teatro.

Visi kviečiami atvažiuoti ir užsiregistruoti, nes nemokamai laimėjimui skiriamas 17 akmenų šveicariškas laikrodėlis (vyriškas ar moteriškas).

Krautuvė atidaryta penktadieniais ir šeštadieniais iki **8 val. vak.** Telef. **486-6336.**

NORINTIEJI APSIDRAUSTI,

pasinaudokite mūsų patarnavimu visais draudimų reikalais, kaip automobilių, gaisro, gyvybės, įvairių vertybių, ligoninės ir kt.

Kreipkitės į lietuvius agentus V. GIEDRAITĮ ar Z. OBELENĮ, atstovaujančius draudimo bendrovę NATIONWIDE CO.

V. GIEDRAITIS Telef. 944-6835 — **NATIONWIDE** Mutual Fire Insurance Co. Life Insurance Co. Mutual Insurance Co. Home Office; Columbus, O. — **Z. OBELENIS** Telef. 881-7741

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Clevelande

maloniai kviečia praleisti liuoslaikį stebint televiziją, klausant penktadieniais Tėvynės Garsų lietuvišką radiją ir su draugais bei pažįstamais jaukiai praleidžiant valandėlę-kitą savųjų tarpe.

Klube galite pasiskaityti ir susipažinti su lietuvių spauda, lošti šachmatais.

ATDARAS KIEKVIENĄ DIENĄ.

6835 Superior Ave. Tel. EX 1-1143

GERI NAMAI

Tarp Lake Shore ir E. 185 gt. vienos šeimos. Viskas viename aukšte, nesenas, rūsys per visą namą, garažas. Gerame stovyje.

—

2-jų šeimų, visai netoli E. 185 gt. Visai nauji namai, pirmas prie pat Chardon Rd. 3 miegamieji, viskas viename aukšte.

Antras į pietus nuo Euclid Ave. ant Hillsboro kelio — 2 miegamieji žemai, 2 viršuje.

—

Dvi vonios, dvi virtuvės, rūsys, 3 garažai, prie Lake Shore ir E. 171 gt.

—

Netoli Šv. Jurgio parapijos, švarus 2 dviejų šeimų namas.

—

Penkių šeimų ir vienos krautuvės apartamentas Euclid Beach rajone.

—

Mums labai reikia vienos šeimos gero namo apie Eddy Rd. Jei kas norėtumėte parduoti, prašau paskambinti.

Norintieji pirkti ar parduoti prašau paskambinti į

EAST SHORE REALTY

Juozas Mikonis — Realtor

United Multiple Listing Service

780 E. 185 gt. IV 1-6900

KE 1-2190

• **DVIGUBAS,** savininko parduodamas, namas, 5-5. Moderni virtuvė ir vonia. Slovėnų ir lietuvių gyvenama vietovė prie Naujosios parapijos.

Tvirta kaina $20.000.

Teirautis **KE 1-8784.**

(68-70)

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1 - 1763 — **936 East 185th St.** KE 1 - 7770

Vairuotojas laukia jūsų!

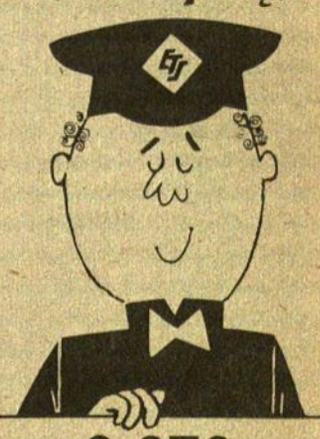

8 CTS FUN TOURS

artėja!

June 13 to Sept. 5
Cedar Point Special
Every Mon., Wed., Sat., — $3.25

June 27
Ashland Balloon Festival — $2.75

July 19
Kingwood Center, Mansfield — $3.50

August 2
Pilgrimage to Carey, Ohio — $4.25

August 23
? ? Mystery Tour ? ? — $1.75

September 20
Pilgrimage to Frank, Ohio — $3.00

September 26
Ohio Swiss Festival, Sugarcreek — $4.25

October 11
Fall Foliage Tour — $2.25

Pasižymėkite kalendoriuje. Apie bilietų kainas vaikams ir dėl kitų detalių papigintiems bilietams gauti, kelionės laiką ir kt. RAŠYKITE: CTS FUN TOURS, 1404 E. 9th St., Cleveland, Ohio 44114.

Užsakant bilietus paštu, siųskite čekius į CTS FUN TOURS, 1022 Carnegie Ave. Cleveland, Ohio 44115, arba įsigykite bilietus CTS Information Booth, Public Sq.

WELCOME ABOARD!

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavime** Tabor Farmoje gausiai atstovaujamą Dirvos ir leidėjos — Vilties d-jos ekipą sudarė: Vilties d-jos pirm. dr. Vl. Ramanauskas ir vicepirmininkai K. Pocius ir V. Rastenis. Dirvos redakcinį kolektyvą atstovavo — redaktoriai J. Čiuberkis, V. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis ir redakcinės kolegijos nariai: V. Rastenis iš New Yorko, R. Mieželis iš Chicagos, Pr. Bastys iš Toronto. Taip pat dalyvavo bendradarbis P. Petrutis ir eilė kitų.

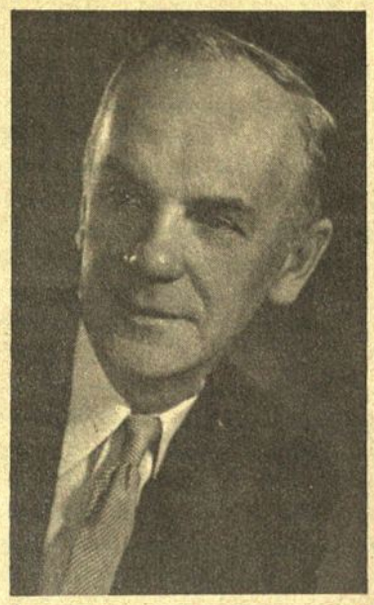

• **Antano Nako** fortepijono muzikos studijos mokinių metinis rečitalis įvyks š. m. birželio mėn. 14 d., 3 val. 30 min. p. p., Chicagoje, Jaunimo Centro salėje.

Jo muzikos studija Chicagoje veikia jau 12 metų ir kai kurie mokiniai, besimokantieji 8-9 metus, yra atsiekę labai gerų rezultatų. Kasmet jo studiją lanko virš 40 mokinių. Jų tarpe yra keletas mokinių, besimokančių studijoje ilgesnį laiką, turinčių neabejotinų pianistinių gabumų. Šiame koncerte girdėsime įvairių kompozitorių kūrinius vienam ir dviems fortepijonams, kuriuos atliks pats mokytojas su savo gabesniais mokiniais.

PHILADELPHIA

MINĖS BAISIŲJĮ BIRŽELĮ

Baisiųjų Birželio trėmimų minėjimas Philadelphijoje įvyks birželio 14 d., prasidedant pamaldomis šv. Andriejaus bažnyčioje 10 val. 20 min.

Po pamaldų Šv. Andriejaus parapijos salėje bus minėjimas. Kalbės Pranas Zundė.

Meninę dalį išpildys p. Valterienė, viešnia iš Anglijos ir šeštadieninės mokyklos mokiniai. Taip pat kalbės kun. P. Liubinas Vasario 16 gimnazijos reikalais.

• **CAPE CODE**, prie ežero, gražiame pušyne ir netoli jūros, kur susirenka dauguma lietuvių vasarotojų, išnuomojami 2 ar 3 miegamųjų vasarnamiai su pilnu apstatymu. **Tinka ypač šeimoms su vaikais.** Kreiptis: **INA NENORTIENĖ, 44 Alban St., Dorchester, Mass. 02124, tel. TA 5-1832.**

Aldona Dausaitė ir Mečys Empakeris neseniai Kanadoje sukūrė lietuvišką šeimą. Jaunieji pastoviai žada įsikurti Toronte. Mečys Empakeris savo laiku buvo aktyviai įsijungęs į lietuvių skautų veiklą.

IGNUI VILĖNIŠKIUI

mirus, jo šeimai ir broliui ANTANUI su šeima

užuojautą reiškia

Petras Bulkė

Kearny-Harrison lietuvių šeštadieninės mokyklos mokiniai šį sekmadienį, birželio 14 d. Pasaulinėje Mugėje New Jersey paviljone nuo 3 iki 5 val. dalyvaus New Jersey Lietuvių Dienos programos išpildyme. Programoje taip pat dalyvauja Rūtos ansamblis, Elizabetho lietuvių parapijos choras ir Brooklyno Operetės choras. Nuotraukoje mokyklos šokėjai su vadove N. Kiaušienė. Prieky klūpo: D. Russell ir S. Jenuss. Stovi iš kairės: E. Baužys, A. Kiaušaitė, R. Baužys, A. Udis, A. Dargis, G. Stralkus, D. Kiaušaitė, M. Dargis, Z. Baužys, M. Jenuss, L. Kiaušas, D. Baužytė, Z. Bliznikas ir tautinių šokių vadovė ir mokyklos vedėja Natalija Kiaušienė.

LIETUVIŲ KREPŠININKŲ IŠVYKA AUSTRALIJON

• Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės atsisveikinimo rungtynės bus birželio 28 d. Brother Rice prie 99-osios ir S. Crowford (Pulaski) gatvių. Rinktinės priešininku bus Chicagos AAU lygos meisteris — Blue Chips komanda. Rungtynių pradžia 2 val. p. p.

• Amerikos Lietuvių Taryba, įvertindama lietuvių krepšinio išvykos į Australiją reprezentacinę reikšmę, paaukojo 500 dolerių. Išvykos organizacinis komitetas širdingai dėkoja.

• Galutiniai pasiruošimai sutikti atvykstančius krepšininkus Australijoje jau eina prie galo. Viešint Sydnėjuje, krepšininkai turės išvykas į Newcastelį ir sostinę Canberą. Pramonės mieste Newcastelyje, į kurį svečiai ir dalis vietinių sportininkų važiuos turistiniu autobusu, pasiruošimai tiek lietuvių, tiek ir australų tarpe jau baigti. Nors lietuviai ir neturi ten sporto klubo, tačiau buvo sudarytas priėmimo komitetas, kuriam vadovauja jaunas ir energingas chorvedis St. Žukas, kai nariais yra: Gasparonienė, Burokas ir Zienius. Australai ypatingai stengiasi padėti svečius kuo gražiau priimti. Jie tiesiog entuziaztingai laukia mūsų krepšininkų ir jokiu būdu, būdami N. S. W. valstybės meisteriai, nesitiki pralaimėti. Lietuviai daro jau dabar lažybas ne dėl pralaimėjimo, bet kiek taškų svečiai jiems įkrės. Atvažiavus iš Sydnėjaus autobusu bus tiesiai privažiuota prie miesto rotušės, kur burmistras oficialiai priims ir pasveikins. Newcastelyje bus sušaukta speciali spaudos, radijo ir TV konferencija. Yra galimybių, jog rungtynės bus ištisai transliuojamos per televiziją.

• Sostinėje Canberoje visus reikalus tvarko vietos Lietuvių Klubas. Čia jau baigiama susitarti dėl rungtynių ir visų kitų detalių. Sostinėje bus priėmimas JAV ambasadoje ir kitose Australijos valdžios įstaigose.

• Visuose miestuose spausdinami vieši plakatai, kuriuos Adelaidėj remia Coca-Cola firma, kuri ne tik plakatus, bilietus paruošia, bet ir per savo radijo ir TV programas duoda daug propagandos apie lietuvius krepšininkus. Didieji dienraščiai "News" ir "Advertiser" pažadėjo plačiai aprašyti krepšininkų atvykimą.

• Melbourne visą propogandinį darbą atlieka didžiulė australų alyvos firma "Ampol", kai Sydnėjuje tai atlieka viena sporto reikmenų prekyba. Prieš rungtynes beveik visuose miestuose pasirodys lietuvių tautinių šokių grupės. Sydnėjuje atspausdintuose plakatuose yra sudėtos krepšininkų ir tautinių šokių šokėjų nuotraukos.

• **Kun. B. Liubinas**, Vasario 16 gimnazijos direktorius, lydimas Lietuvių Fondo Tarybos pirmininko dr. Antano Razmos, lankėsi Kankakee, Illinois dr. Kazio A. Šukio namuose. Ta proga daktarai B. Poškus, A. Razma ir K. Šukys Vasario 16 gimnazijai paaukojo bendrą $500.00 sumą. Kadangi dr. B. Poškus $100.00 jau buvo aukojęs Gajos banketo metu, tai jis savo auką iškėlė iki $160.00, o dr. Razma ir dr. Šukys išrašė po $170.00 čekį.

• **AL Montessori D-jos Vaikų Namelių** mokslo metų užbaigimas įvyks birželio mėn. 13 d., 7:30 val. vak. Vaikų Namuose, 2743 W. 69 St., Chicagoje. Paskaitą skaitys K. Drunga, mokslo metų apžvalga, vaišės. Kviečiami svečiai, lankančių vaikų ir lituanistinės klasės tėvai ir draugijos nariai.

• **Lituanistinę klasę** AL Montessori d-jos Vaikų Nameliuose lankė 26 vaikai. Klasei vadovavo mokyt. S. Vaišvilienė.

DETROIT

PABALTIEČIŲ DIENA

Michigano Gubernatoriaus George Romney pasirašė proklamaciją, kurioje paskelbė birželio mėn. 14 d., Pabaltiečių Diena Michigane. Taip pat Detroito miesto burmistras Jerome Cavanagh paskelbė birželio mėn. 14 d. Pabaltiečių Diena Detroite.

Birželio trėmimų minėjimas įvyks š. m. birželio mėn. 13 d. 8 val. vak. Tarptautiniame institute, 111 E. Kirby St., Detroite. Minėjime kalbės federalinės valdžios teisėjas Thaddeus M. Machrowicz. Meninę dalį išpildys latvių choras ir lietuvių šv. Antano parapijos choras, vadov. A. Mateikai. Minėjimą ruošia Detroito Pabaltiečių Komitetas. Šiais metais komitetui vadovauja latvis Dainis Rudzitis.

P. Nausėdienė sega Dirvos novelės premijos laimėtojui A. Mironui gėlę. Prie stalo sėdi: O. Mironienė, Alė Rūta ir J. Gliauda.

L. Kančiausko nuotrauka

LOS ANGELES

PAGERBĖ LAUREATĄ

"Sekančią Dirvos konkurso premiją siųskit tiesiai į Los Angeles", pareiškė vienas laikraštininkas losangelietis. Gegužės 30 d. Tautiniuose Namuose buvo pagerbtas dar vienas, jau trečias iš eilės losangelietis, Dirvos novelės konkurso laimėtojas Andrius Norimas - Mironas.

Pagerbimo rengėjai buvo A. L. Tautinės S-gos skyrius, Tautiniai Namai ir Dirvos skaitytojai. Susirinko apie 70 svečių. Programos vedėjas buvo Dr. J. Jurkūnas. Apie patį laureatą ir jo kūrybą kalbėjo S. Paltus, rašytojai J. Švaistas, Alė Rūta ir J. Gliauda. Sveikinimus perskaitė akt. D. Mackialienė. Akt. O. Mironienė perskaitė premijuotą novelę "Santaką".

Pats laureatas A. Norimas-Mironas savo žodyje padėkojo už surengtą jam pagerbimą ir pareiškė pluoštą savo minčių tai ištrauka iš jo pasakytos kalbos:

"Vienos premijos atskirame literatūros konkurse, nepakanka. Jaučiu, kad be mano novelės buvo taip pat premijuotinų veikalų, todėl jaučiuos lyg nuskriaudęs kurį kitą savo kolegų. O kodėl neskirti dvi ar net tris premijas tame pačiame konkurse? Pavyzdžiui, dejuojam, jog neturim dramos veikalų, o štai, komedijiniam žanrui buvo paskirta tik viena premija. Nelaimėjęs autorius, gavęs atgal savo rankraštį, niekam jo nerodys, nesiūlys -- jis oficialiai netinka, kadangi negavo premijos ar ypatingo mažesnio atžymėjimo. Tuo tarpu atvaidinę visose kolonijose iki nusibodimo vieną premijuotąjį kūrinį, dramos sambūriai išsižioję vėl lauks sekančio konkurso, kad gautų vaidinti pripažintą ir gerą veikalą. O skiriant tris premijas ar neturėsime ir trigubai daugiau veikalų? Tas pats ir su novelės arba romano konkursais. Ir aš nė kiek ne mažiau būčiau laimingas laimėjęs ne pirmąją, o trečiąją premiją, nes žinau, jog didelio skirtumo tarp kūrinių varžovų nėra, jei finale atrenkami trysketuri geresni, iš kurių jau galutinai (gal net po didelių ginčų) išskiriamas vienas geriausias.

Dar vienas reikalėlis. Simo Kašelionio pavyzdys parodo, jog ir fabriko darbininkas gali turėti pasiryžimo ir kilnaus pasiaukojimo ir skirti savo prakaitu uždirbtus pinigus naudingiems tikslams."

Po oficialios programos buvo pasivaišinta švenčiant A. Mirono gimtadienį.

NAUJA VALDYBA

Los Angeles lietuvių Dramos Sambūrio metiniame susirinkime, buvo peržvelgta 1963-64 m. sezono veikla, pasitarta ateities veikimo ir organizaciniais reikalais ir išrinkta valdyba ateinančiam sezonui.

Pereitą sezoną buvo pastatyta komedija "Bailys", komedija "Pasaulis be vyrų" ir pjesė "Kyla vėtra ūkanose". Dalis sambūrio aktorių dalyvavo atskirai rež. J. Kaributo pastatytoje komedijoje "Diagnozė". Be to Sambūrio nariai dar dalyvavo visoje eilėje mažesnių programų, atliktų įvairių parengimų metu.

Naujoji Sambūrio valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. J. Raibys, vicepirm. B. Mackiala, sek. V. Gilys, ižd. E. Dovydaitienė ir valdybos narys įvairiems reikalams D. Mitkienė. Kandidatais liko D. Mackialienė ir A. Žalūnas.

• **Kalifornijos pabaltiečiai** birželio tragiškuosius įvykius paminės birželio 28 d., 1 val. po pietų šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, Los Angeles mieste. Paminėjimui pravesti vadovauja inž. Balys Čiurlionis, Pietinės Kalifornijos Lietuvių Tarybos pirmininkas.

• **Paul Kassel ir Vyt. Lubert**, abu iš Chicagos, persikėlė į Los Angeles, Calif., ir čia įsijungė į Lietuvos Vyčių kuopą. P. Kassel iš profesijos yra inžinierius, prieš metus baigęs universitetą, prieš atvykdamas į Los Angeles kurį laiką dirbęs Minneapolis, Minn., mieste. V. Lubert Chicagoje buvo dažų prekyboje, firmos "Dutch Paint" vienas iš tarnautojų. Anot jo, Kalifornijoje tokiam bizniui dirva esanti geresnė.

• **Senatorius Tom Kuchel ir kongresmanas Glen Lipscomb** padeda aktorei Rūtai Kilmonytei sutvarkyti jos senelės ir tetos atvykimo iš pavergtos Lietuvos į JAV-bes visus reikalus ir dokumentus.

Skaityk ir platink DIRVĄ

MOTERIMS IR VYRAMS

GALVOS ODOS ir PLAUKŲ PRIEŽIŪRA

JIE išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, plaukų slinkimą; grąžina **natūralią plaukų spalvą.** JIB vartodamas nenupliksi ir nepražilsi — 100% garantija. JIB 8 uncijų užtenka 16 savaičių. PPD — $5.50, jei COD — plius 50 c.

Siunčiame paštu ir į visus laisvus kraštus: siųskite Money Order ir apmokėkite siuntimą.

JIB LABORATORIJA
1437 So. 49th Ave.
Cicero, Ill. 60650
a r b a
JIB atstovybėje OHIO
ST. ASTRAUSKAS
6905 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103